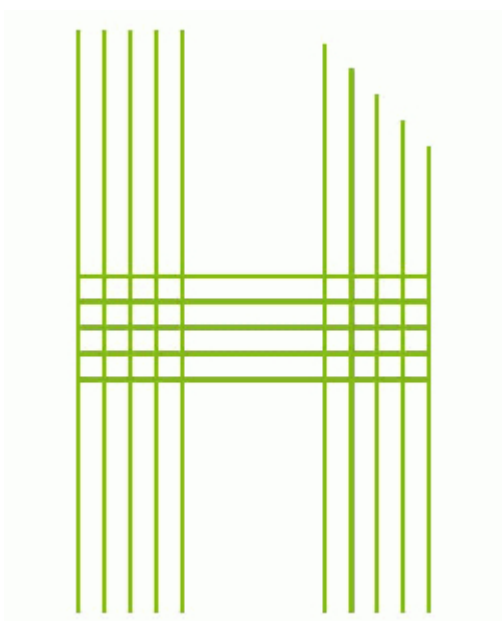

Facultade de Historia

Información básica

O grao en Xeografía e Historia proporciona ao alumnado unha serie de competencias que integran a aprendizaxe de coñecementos, a adquisición de habilidades e destrezas e a formación en actitudes e valores. Na liña doutras titulacións recoñecidas nas universidades europeas, ademais de englobar contidos das disciplinas de Xeografía, Historia e Historia da arte, a oferta da nosa Facultade dota ao alumnado dunha serie ampla de competencias xerais e específicas.

Grao Xeografía e Historia (Plano 2014/15)

Destaca o **carácter humanístico** das disciplinas cunha longa e consolidada traxectoria académica e universitaria, e a súa capacidade para coñecer a orixe e a evolución de moitas das realidades culturais do noso tempo. En conxunto ofertamos unha formación básica en contidos interdisciplinares relativos ao coñecemento da estrutura diacrónica do pasado, das coordenadas espazo-temporais, interrelacionadas coas xeográficas e artísticas.

A formación inclúe ámbitos temáticos e territoriais específicos e contidos instrumentais, a través das **prácticas** que os nosos estudantes realizan en diversas institucións e empresas. O coñecemento do noso pasado permite achegarse as ferramentas analíticas e conceptuais que a súa vez incitan á reflexión, á crítica e ao respecto pola diversidade e a alteridade; en definitiva o coñecemento doutras realidades, moi variadas fomenta os valores humanos e achega principios éticos tan necesarios na sociedade actual.

O carácter multidisciplinar e polivalente dos estudos (Historia, Arte e Xeografía) capacita para un **amplio abanico de saídas profesionais** aos seus egresados, que resultan tan competitivos como os especializados nunha soa das disciplinas humanísticas, tendo en conta da cada vez maior flexibilidade do actual mercado laboral entre titulacións e postos de traballo. Os servizos educativos, os servizos da administración, os medios de comunicación, os centros de educación superior e secundaria, e un longo espectro de institucións e empresas, proporcionan un marco para o desempeño de actividades relacionadas co perfil formativo do grao, preparando para unha gran variedade de actividades.

Ademais, a riqueza histórica, artística, arqueolóxica e natural proporciona unha estreita relación entre os estudos

universitarios e o mercado laboral, abrindo unha nova vía de profesionalización ante a crecente consideración do legado cultural herdado como recurso dotado de valor económico ou produtivo. A demanda e saídas profesionais no terreo da conservación, protección, xestión e difusión do patrimonio e o resto de actividades relacionadas co turismo cultural abren un amplo horizonte á saída profesional dos futuros graduados, que poden nesa liña especializarse no máster que ofertamos.

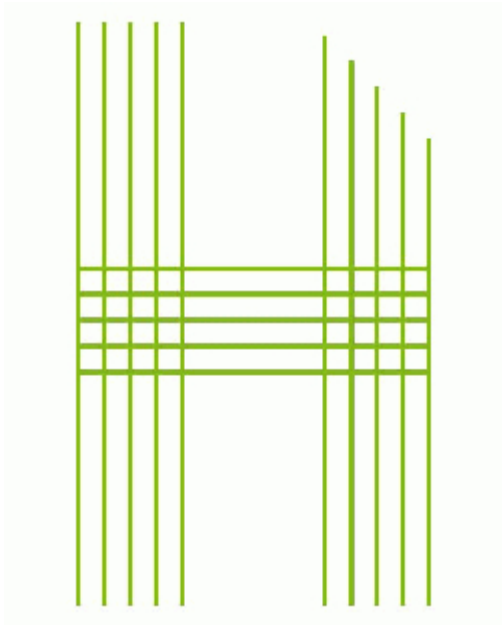

Co obxectivo de dar resposta á demanda social de diferentes profesionais, e aos futuros graduados/as posibilitábase unha continuación académica coherente con dous Másteres: Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio.

Unha situación similar presenta o **Máster de Arqueoloxía e Ciencias da Antigüedad** orientado á especialización en arqueoloxía.

Presentación

A Facultade de Historia da Universidade de Vigo, sita no Campus Universitario de Ourense, oferta tres titulacións adaptadas ao Espazo Europeo de Educación Superior (EEES): un Grao e dous Posgraos.

Xunto á habitual **modalidade presencial**, poderase optar pola modalidade semipresencial, sempre que se xustifique a imposibilidade de asistir con regularidade ás aulas; os motivos deben estar en relación con obrigas de carácter laboral, familiar, atención a persoas dependentes, actividades deportivas de alto nivel, necesidades educativas especiais. O proceso para acollerse a esta modalidade terá lugar unha vez formalizada a matrícula; estudante debe cubrir un impreso coa solicitude e entregar a documentación xustificativa.

Os docentes poñerán a disposición destes estudantes o material preciso a través da plataforma de teledocencia e os medios para superar as materias do grao, en igualdade de condicións que os presenciais.

A oferta de **Posgrao** contempla dúas titulacións:

Máster Interuniversitario en
Arqueoloxía e
Ciencias da Antigüidade

MÁSTER EN VALORACIÓN,
XESTIÓN E PROTECCIÓN DO
PATRIMONIO CULTURAL
Universidade de Vigo
HTCO₃

USC Universidade de Vigo CSIC Incipit

- **Mestrado semipresencial en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio**, en colaboración coa Escola Superior de Enxeñaría de Minas do campus de Vigo.
- Mestrado Interuniversitario de Arqueoloxía e Ciencias da Antigüidade (**USC y U Vigo**) **coa participación do Instituto de Ciencias do Patrimonio (Incipit) do CSIC**. O seu programa ten unha dobre orientación: profesionalizante e investigadora. Na súa primeira vertente, aspira a formar arqueólogos que poidan desenvolver a súa labr profesional neste campo nos próximos anos; na segunda, da paso ao programa de doutoramento da USC

□Historia, Xeografía e Arte□.

Neste documento:

- Localización
- Normativa e Lexislación
- Servizos e Infraestruturas do Centro
- Outra Información do Centro
- Calendario Académico
- Información de Interese

Localización

No Campus de Ourense dende 1990

Facultade de Historia de Ourense
Campus Universitario As Lagoas s/n
32004 Ourense
Teléfono: 988 387101
Fax: 988 387328

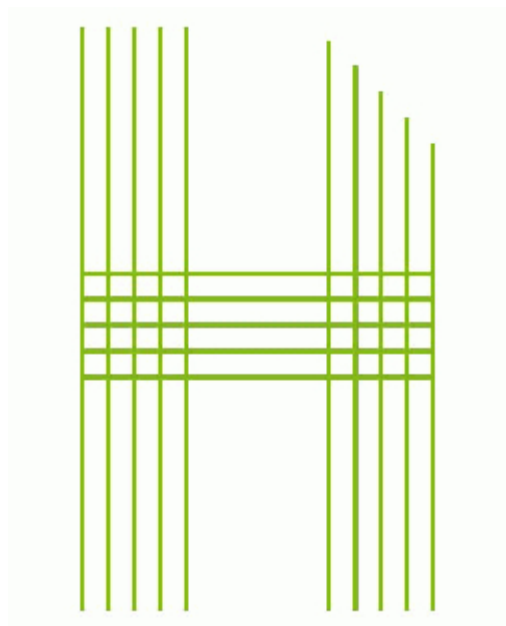
E-mail Secretaría Decanato: sdefho@uvigo.es

Páxina web: <http://historia.uvigo.es/gl/>

Facebook: <https://www.facebook.com/facultadehistoriaourense>

Instagram: <https://www.instagram.com/historiaourense/>

Organización e Funcionamento do Centro

Organos de Goberno

□ Decanato

- ☐ Xunta de Facultade
- ☐ Comisión Permanente da Facultade
- ☐ Comisión de Calidade
- ☐ Departamentode Historia, Arte e Xeografía

Equipo de Goberno

☐ Decana:

Profa. Dra. Susana Reboreda Morillo

Tfno.: 988 38 72 69

rmorillo@uvigo.es

☐ Vicedecano:

Prof. Dr. Adolfo Fernández Fernández

Tfno : 988 38 71 11

adolfo@uvigo.es

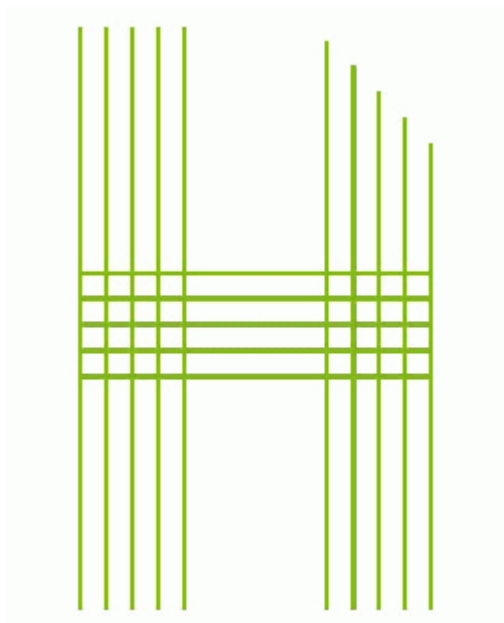
☐ Secretaria:

Dna. Josefina Cadilla Lomba

Tfno.: 988 36 88 55

sfho@uvigo.es

Normativa e Lexislación

Normativa xeral das Universidades

Normativa específica da Universidade de Vigo

Normativas da Facultade de Historia

- Regulamento Rexime Interno da Facultade de Historia
- Regulamento para a elaboración dos horarios docentes e a planificación de ocupación de espazos na Facultade de Historia de Ourense
- Regulamento de Prácticas Externas
- Regulamento do Traballo de Fin de Grao

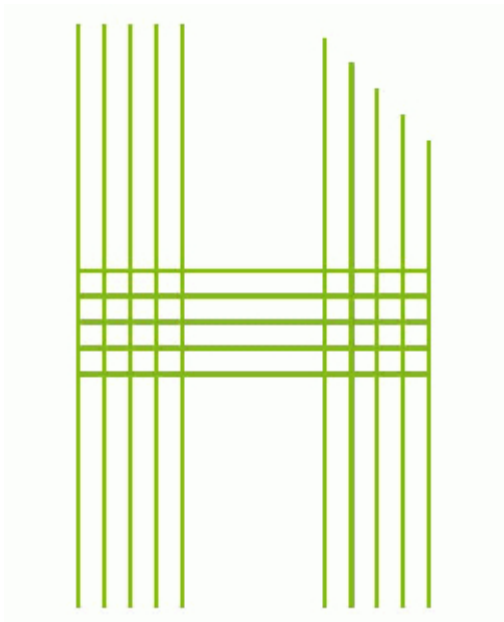
Normativa xeral das Universidades

Normativa específica da Universidade de Vigo

Normativas da Facultade de Historia

- Regulamento Rexime Interno da Facultade de Historia
- Regulamento para a elaboración dos horarios docentes e a planificación de ocupación de espazos na Facultade de Historia de Ourense
- Regulamento de Prácticas Externas
- Regulamento do Traballo de Fin de Grao

Servizos e Infraestructuras do Centro

CAMPUS NORTE

A actividade se articula en 3 edificios:

- Edificio Facultades (máis coñecido como Edificio de Ferro)
- Pavillón Olga Gallego (2)
- Pavillón Concepción Ramón Amat (1)

O EDIFICIO FACULTADES

Acceso

- Conserxería
- Aulas

1º andar

- Secretaría Administrativa da Facultade
- Aula de Informática
- Delegación de Alumnos

2º andar

- Laboratorios docentes: Arqueoloxía, Historia da Arte, Xeografía, Historia Medieval
- Aulas

4 ºandar

- Vicerreitoría do Campus de Ourense
- Decanato
- Salón de Graos

DISTRIBUCIÓN DE AULAS DE HISTORIA - EDIFICIO DE FERRO

CURSO AULA HORARIO

- 1º Grao 0.5 mañá e tarde (Planta Baixa)
- 2º Grao 0.6 mañá e tarde (Planta Baixa)
- 3º Grao 0.7 mañá e tarde (Planta Baixa)

- 4º Grao 0.7 mañá e tarde (Planta baixa)
- Aula de videoconferencia/máster: 2.3 (2º andar)
- Prácticas 1º Grao. Grupo 1, 0.5; Grupo 2, 2.2 (2º andar)
- Prácticas 2º Grao. Grupo 1, 0.6, Grupo 2, 2.3 (2º andar)

PAVILLÓN OLGA GALLEGO (2)

- Despachos dos/as profesores/as (1º andar e soto)
- Laboratorio de Prehistoria, Historia Antigua, Historia Moderna, Historia Contemporánea e Historia de América (soto)

PAVILLÓN CONCEPCION RAMÓN AMAT (1)

- Aula de Máster
- Sala de exposicións ALTERARTE (planta baixa)

DISTRIBUCIÓN DE LABORATORIOS DE HISTORIA

DENOMINACIÓN LOCALIZACIÓN EDIFICIO

- Laboratorio de Informática PRIMEIRO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Xeografía SEGUNDO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Arqueoloxía SEGUNDO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Historia Medieval SEGUNDO ANDAR FERRO
- Laboratorio de Prehistoria e Historia Antiga SOTO PAVILLÓN 2
- Laboratorio de Historia Moderna e Contemporánea SOTO PAVILLÓN 2

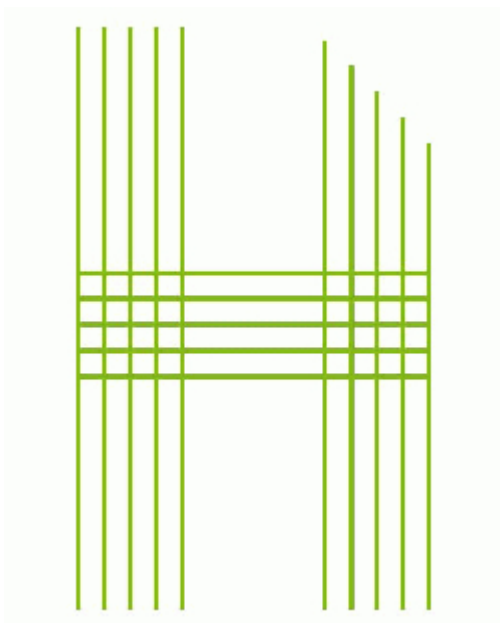
PLATAFORMA DE TELEDOCENCIA (<http://faitic.uvigo.es>)

- Curso virtual do Grao en Xeografía e Historia
- Curso virtual do Máster en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural

Manual Primeiros Pasos na plataforma Moodle

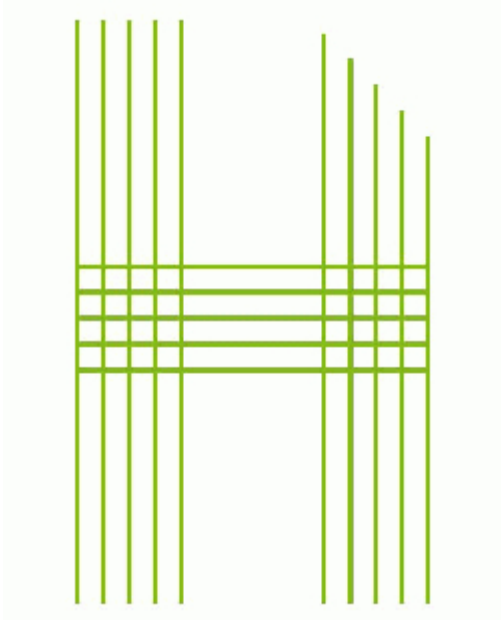
Calendario Académico

Pódese acceder ao calendario, horarios e datas de exámenes na web do centro: <http://historia.uvigo.es/gl/docencia/calendario-escolar>

Outra información do centro

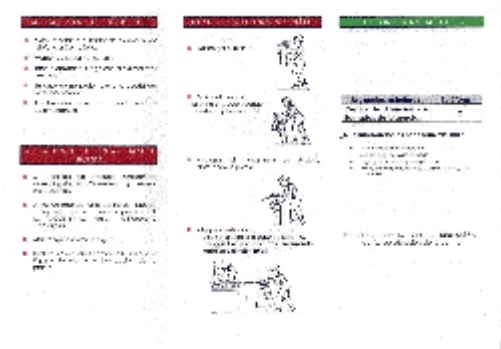

Plan de Autoprotección Universidade de Vigo.

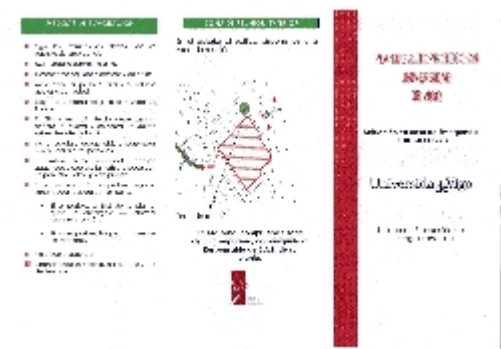
Actuación en caso de Emerxencia Edificio de Ferro

Plan 1

Plan 2

Delegación de alumnado

Funcións:

É o órgano de representación estudiantil institucional que se ten artellado na Facultade de Historia.

Todos os alumnos/as poden acudir á sede da Delegación para obter información e facer uso dos seus recursos. Para cubrir as súas necesidades a Delegación ten un orzamento proporcional ao número de alumnos/as que representa. Segundo o Regulamento de Estudantes no artigo 27, entre os fins da Delegación de alumnos está:

- Actuar como órganos de diálogo coas autoridades académicas no establecemento dunha información adecuada sobre a vida universitaria.
- Xestiona-los seus recursos.
- Promover e coordinar actividades de extensión universitaria.
- Elixi-los seus representantes perante calquera autoridade, institución ou organización, naqueles casos para os que non exista regulamento de elección.

Representantes: <http://historia.uvigo.es/gl/alumnado/delegacion-de-alumnado>

Localización

Edificio Facultades. 1º Andar

Tfno: 988 38 73 05

E-mail: dafho@uvigo.es

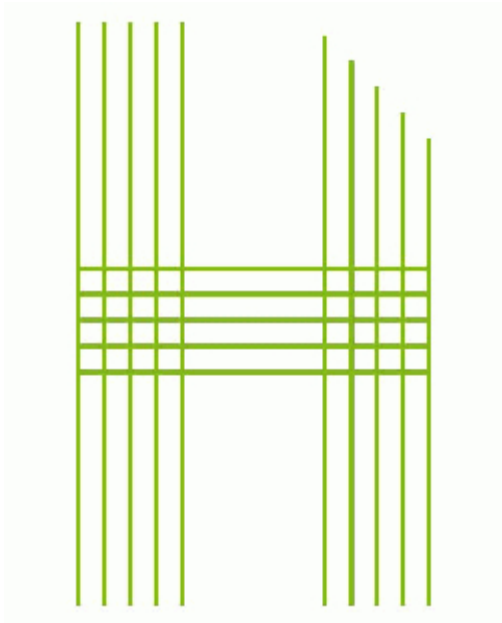
Normativa

- Regulamento Estudantes
- Estatuto Estudantado (BOE 31/01/2010)
- Normativa de Permanencia da Universidade de Vigo
- Regulamento de Voluntariado
- **Plan de Acción Titorial**

Outra información de interese para o alumnado

- Actividades culturais

Información de Interese

ESTUDAR EN OURENSE

- ☐ [Estudar na Universidade de Vigo](#)
- ☐ [Guía turística de Ourense](#)
- ☐ [Aloxamento en Ourense](#)
- ☐ [Hoteles e Hostais](#)
- ☐ [Pisos compartidos. Contactar coa ORI.](#)
- ☐ [Información para o alumnado da Universidade de Vigo:](#)
- ☐ [Alumnado da Universidade de Vigo](#)

CONTACTOS INTERESE UNIVERSIDADE DE VIGO

Páxina web:

<http://www.uvigo.es/>

Central: 986 81 20 00

Información Xeral: 986 81 3600

Información ao alumnado: 986 81 36 30

Rexistro xeral da universidade: 986 81 39 02

Rexistro do Campus de Vigo: 986 81 36 10

Rexistro do Campus de Ourense: 988 38 71 03

Gabinete de prensa: 986 81 3604. prensa@uvigo.es

AREA DE SERVIZOS Á COMUNIDADE

Actividades culturais: 986 81 36 03/ 26. vicext@uvigo.es

Actividades deportivas: 986 81 21 82 / 986 81 22 04; deportes@uvigo.es

Servizo de alumnado: 986 81 36 09 xsadal@uvigo.es

LERD de Vigo: 986 81 37 71 / 72

LERD de Ourense: 988 38 71 02

Bolsas: 986 81 19 99 / 813612. bolsas@uvigo.es

Asesoría Xurídica: 986 81 3576

Oficina ORI: 986 81 21 78 /986 81 35 50 ; ori@uvigo.es

Oficina do Medio Ambiente(OMA): 986 81 38 83; oma3@uvigo.es

BIBLIOTECA DO CAMPUS DE OURENSE

Presente fisicamente nos trescampus, a Biblioteca Universitaria conta en cada un deles cunha biblioteca central e varias salas repartidas polas escolas e facultades que compoñen a Universidade.

A Biblioteca Central do Campus de Ourense, fundada no ano 2000, conta cun fondo de uns 100.000 libros e unhas 750 publicacións periódicas divididas en diferentes temas como son xeografía, historia, arte, dereito e química.

Servizos que ofrece:

- Préstamo interbibliotecario a nivel nacional e internacional.
- Préstamo para alumnos, PDI e PAS.
- Información bibliográfica, búsquedas e referencias bibliográficas.
- Catálogo automatizado colectivo de publicacións periódicas (a nivel nacional).

Contacto:

Conserxería (988 387320)

Campus As Lagoas - 32004- Ourense

Horario de atención ao público: De luns a venres de 8:30h a 21:00h

Acceso ao Catálogo da Biblioteca

CONTA DE CORREO ELECTRÓNICO DA UNIVERSIDADE DE VIGO

- Basta con estar matriculado na Universidade e dispor do cartón universitario.
- No momento de formalizar a matrícula créase unha conta de correo cun nome de usuario e coa extensión alumnos.uvigo.es
- Con ese nome de usuario e esa clave tamén poderás acceder á rede WIFI. Todas as instalacións da Universidade de Vigo teñen acceso a internet por rede WIFI
- <http://www.uvigo.es>

CARNET UNIVERSITARIO

O Carné Universitario é unha tarxeta intelixente realizada en colaboración co Santander, que acredita o estudante, profesorado e personal de administración e servizos como membros da comunidade universitaria.

Ademais de todas as funcións asociadas ás tarxetas intelixentes, o carné poderá dispoñer de servizos financeiros 4B Maestro, se se solicitan voluntariamente

- Para qué podes utilizalo?
- Acreditación universitaria
- Acceso a recintos e ordenadores das aulas de informática e persoais*
- Préstamo de libros en bibliotecas
- Consultas en Puntos de Información e, opcionalmente, en caixeiros 4B*
- Tarxeta deportiva
- Moedeiro electrónico
- Descostos en comercios
- Tarxeta 4B Maestro (opcional)
- Firma Electrónica

□ Solicítalo en calquera momenton as Oficinas Universitarias Santander do campus, levando unha fotografía recente. Recíbalo no teu domicilio particular. Para que inclúa o servizo 4B Maestro só necesitas ser titular dunha conta bancaria no Santander. Esta contan non ten nin gastos de administración nin de mantemento.

□ O Carné Universitario non hai que renovalo cada ano. Para activar a función financeira diríxete á Oficina Universitaria.

SEGURO ESCOLAR

□ Os alumnos da Universidade de Vigo, sexa cal for a súa nacionalidade ou estudos que cursen, quedan cubertos por un seguro escolar. Do mesmo xeito que se regula para os niveis educativos previos, a Lei establece a cobertura obrigatoria.

□ Ademais, a Universidade de Vigo subscribiu un seguro adicional, seguro cum laude, para todos os seus alumnos, incluídos aqueles que non quedan cubertos polo seguro obrigatorio. Ambos os seguros páganse no momento de formalizar a matrícula, polo que non teñen custo adicional algún.

□ Con carácter complementario aos dous anteriores, a Universidade de Vigo dispón dun seguro voluntario, seguro cum laude plus, con maiores coberturas que aqueles e a un custo moi reducido (ao redor de 10 euros por curso).

OUTROS SERVIZOS

- **Actividades Culturais**
- **Deportes**
- **Voluntariado**
- **Area de Emprego**
- **Fundación Universidade de Vigo**
- **Gabinete psicopedagóxico**
- **Tribunal de Garantías**

Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr. totais
002M143V01101	Concepto e Categorias do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V01102	Valor e Significado do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V01103	Protección Xurídica do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V01104	Figuras de Intervención e Xestión de Proxectos	1c	3
002M143V01105	Novos Modos de Xestión e Protección do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V01106	Catalogación e Risco	1c	3
002M143V01107	Técnicas de Representación CAD do Patrimonio	1c	3
002M143V01108	Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural	1c	3
002M143V01109	Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural	1c	3

O02M143V01110	Técnicas de Prospección do Subsolo Superficial	1c	3
O02M143V01201	Tecnoloxías e Formas de Alteración de Estruturas Inmóbiles	2c	3
O02M143V01202	Tecnoloxías e Formas de Alteración de Materiais e Superficies	2c	3
O02M143V01203	Técnicas Analíticas de Caracterización e Diagnose	2c	3
O02M143V01204	Técnicas e Ensaio para a Caracterización e a Diagnose en Obra	2c	3
O02M143V01205	Tratamento de Superficies	2c	3
O02M143V01206	Tratamento de Estruturas	2c	3
O02M143V01207	Caracterización e Documentación Histórico-Artística	2c	3
O02M143V01208	Territorios e Paisaxe Cultural	2c	3
O02M143V01209	Historia, Memoria, Identidade e Patrimonio Cultural	2c	3
O02M143V01210	Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural	2c	3
O02M143V01211	Deseño de Exposicións e Modelos Expositivos	2c	3
O02M143V01212	Patrimonio Arquitectónico, Territorio e Paisaxe Urbana	2c	3
O02M143V01213	Prácticas	2c	6
O02M143V01214	Traballo Fin de Máster	2c	9

DATOS IDENTIFICATIVOS**Concepto e Categorías do Patrimonio Cultural**

Materia	Concepto e Categorías do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01101			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Trátase dunha materia de carácter introdutorio e xeneralista, que ten como obxectivo comprender e valorar a importancia do Patrimonio Cultural na sociedade contemporánea.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer o concepto de patrimonio cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías.	CB1 CB3 CG1 CE8 CT4 CT5

Contidos

Tema	
☐ O concepto de Patrimonio Cultural	Orixes e evolución desde o s. XIX (Patrimonio Nacional). Rasgos definitorios básicos na actualidade. Categorías xerais nas que se clasifica (Natural/Cultural; Material/Inmaterial; Moble/Inmoble).
☐ O Patrimonio Natural	Definición e características propias e singulares. Orixes e evolución do concepto ata a actualidade. Estratexias xerais de conservación e intervención. A obvia interacción coa acción antrópica: Paisaxes, Territorios. Patrimonios emerxentes relacionados: xeolóxico e mineiro, paleontolóxico, etc.

☐ O Patrimonio Cultural	Clasificación xeral segundo as normativas e convencións: Histórico/Artístico, Arqueolóxico, Etnográfico, Bibliográfico e Documental. Características e particularidades propias de cada categoría. Estratexias xerais de conservación e intervención. Patrimonios emerxentes relacionados (científico/técnico, industrial, etc.).
☐ O caso específico do Patrimonio Cultural Inmaterial	Definición, características e evolución do concepto ata a actualidade. Relacións e interaccións cos patrimonios materiais.
☐ Categorias patrimoniais	As cambiantes e difusas fronteiras entre os diversos tipos e categorías patrimoniais. Definicións xurídicas e conceptos epistemolóxicos. Patrimonios consolidados e patrimonios emerxentes. Os patrimonios integrais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Seminario	4	0	4
Estudo de casos	0	24	24
Resolución de problemas de forma autónoma	0	30	30
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Traballo	0	10	10
Observación sistemática	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas
Estudo de casos	Análise de casos ou situacións en relación co concepto e categorías do Patrimonio Cultural. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades vinculadas ó desenvolvemento da reflexión, debate, crítica e xeneración aberta de alternativas mobilizando os coñecementos e as habilidades dos estudantes mediante as diferentes ferramentas tecnolóxicas de docencia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Interacción docente/alumnado coa finalidade de exposición básica de contidos, orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso do aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.
Probas	Descrición
Traballo	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos exercicios prácticos realizados polo alumnado (glosario, foros específicos). Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test, realizada a traveso da plataforma virtual. O resultado de aprendizaxe avaliado é: Coñecer o concepto de patrimonio cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías.	30	CG1	CE8	CT4
Traballo	O alumnado realiza e presenta un comentario crítico sobre os textos e lecturas recomendadas, utilizando ferramentas de entrega remota na data indicada. O resultado de aprendizaxe avaliado é: Coñecer o concepto de patrimonio cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías	50	CG1	CE8	CT4
Observación sistemática	Comunicación e participación activa nas actividades da materia través de medios telemáticos. O resultado de aprendizaxe avaliado é: Coñecer o concepto de patrimonio cultural, a súa evolución e as súas distintas categorías	20	CG1	CE8	CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

García Cuetos, P., **El patrimonio cultural: conceptos básicos**, Universidad de Zaragoza, 2011

QUEROL, M.A., **Manual de gestión del Patrimonio Cultural**, Akal, 2010

Tugores, F. e Planas, R., **Introducción al Patrimonio Cultural**, Trea, 2006

HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F., **El patrimonio cultural: la memoria recuperada**, Trea, 2002

Bibliografía Complementaria

Babelon, J.P e Chastel, A., **La notion de patrimoine**, Liana Levi, 2000

Choay, F., **Alegoría del Patrimonio**, Gustavo Gili, 2007

García Cuetos, P., **Humilde condición: el patrimonio cultural y la conservación de su autenticidad**, Trea, 2009

Monterroso Montero, J.M., **Protección y conservación del patrimonio: principios teóricos**, Tórculo, 2001

Moure Romanillo, A. (Ed.), **Patrimonio Cultural y Patrimonio Natural. Una reserva de futuro**, Universidad de Cantabria, 2003

UNESCO, **¿Qué es el patrimonio cultural inmaterial?** <http://www.unesco.org/culture/ich/doc/src/01851-ES.pdf>,

UNESCO, **Gestión del Patrimonio Mundial natural** <http://whc.unesco.org/en/managing-natural-world-heritage/>,

UNESCO, **Gestión del Patrimonio Mundial cultural** <http://whc.unesco.org/en/managing-cultural-world-heritage/>,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase sempre de maneira telemática presencial, ben sexa síncrona ou asíncrona, utilizando a plataforma docente Moodle (FaiTic) e participando nas actividades docentes a través de multivideoconferencia (e-meeting, Campus Remoto). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Valor e Significado do Patrimonio Cultural**

Materia	Valor e Significado do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01102			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia ten como obxectivo que os alumnos aprendan a analizar críticamente o valor patrimonial dos bens culturais, e coñezan as ferramentas metodolóxicas necesarias para o proceso de estimación do valor patrimonial, empregando criterios estandarizados.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Nova	CB2 CB4 CG1 CE1 CE8 CT1 CT4

Contidos

Tema	
☐ Valores e significado do Patrimonio Cultural	Principais cualidades positivas de recoñecemento e aprezo do Patrimonio Cultural na sociedade contemporánea. Valor potencial e valor efectivo ou real.
☐ O valor estético/formal	Antigüidade, artificio, monumentalidade, beleza. A integración do patrimonio na paisaxe urbana e rural. O valor utilitario: rehabilitacións para novos usos e a súa problemática.
☐ O valor informativo/histórico	Cómo coñecer o pasado a traveso do patrimonio. A investigación como ferramenta básica xeneradora de valor histórico.

□ O valor asociativo/simbólico	A comunicación directa pasado-presente inherente ó patrimonio. O patrimonio como símbolo cultural identitario das comunidades humanas. Problemática de a quen representa o patrimonio cultural a escala local, nacional e mundial.
□ O valor económico do patrimonio cultural	Educación, cultura, turismo e desenvolvemento. Modelos económicos e políticas culturais aplicadas ó patrimonio no mundo contemporáneo. O patrimonio cultural como recurso económico, xenerador de riqueza (beneficios directos e indirectos) e de calidade de vida.
□ Os informes de valoración patrimonial (IVP)	Estratexias, estándares e sistemas de medición e cuantificación do valor patrimonial do bens culturais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	4	0	4
Resolución de problemas de forma autónoma	0	14	14
Estudo de casos	0	20	20
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballo	0	30	30
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Observación sistemática	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Interacción docente/alumnado coa finalidade de exposición básica de contidos, orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso do aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades vinculadas ó desenvolvemento da reflexión, debate, crítica e xeneración aberta de alternativas mobilizando os coñecementos e as habilidades dos estudantes mediante as diferentes ferramentas tecnolóxicas de docencia.
Estudo de casos	Análise de casos ou situacións en relación co concepto e categorías do Patrimonio Cultural. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos exercicios prácticos realizados polo alumnado (glosario, foros específicos). Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Estudo de casos	Información e asesoría personalizada das prácticas autónomas realizadas polo alumnado a traveso das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	O alumnado realiza e presenta un Informe de Valoración Patrimonial (IVP) sobre un ben cultural da súa elección (transversal do módulo), utilizando ferramentas de entrega remota na plataforma virtual. Avaliación do resultado da aprendizaxe "Coñecer as ferramentas metodolóxicas para a realización dun proceso de estimación do valor dun ben cultural calquera, a partir de criterios estandarizados".	50	CB4 CG1 CE1 CT1
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test, realizada a traveso da plataforma virtual. Avaliación do resultado da aprendizaxe "Coñecer as ferramentas metodolóxicas para a realización dun proceso de estimación do valor dun ben cultural calquera, a partir de criterios estandarizados".	30	CB2 CG1 CE8 CT4
Observación sistemática	Comunicación e participación activa nas actividades da materia a traveso dos medios telemáticos. Avaliación do resultado da aprendizaxe "Coñecer as ferramentas metodolóxicas para a realización dun proceso de estimación do valor dun ben cultural calquera, a partir de criterios estandarizados".	20	CG1

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ballart Hernández, J., **El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso**, 1, Ariel, 1997

Ballart Hernández, J.; Juan i Treserras, J., **Gestión del patrimonio cultural**, 4, Ariel, 2008

Pedersen, A., **Gestión del turismo en sitio del Patrimonio Mundial. Manual práctico para administradores de sitios del Patrimonio Mundial.**, 1, <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001286/12867>, 2005

AA.VV., **Sistema de valoración patrimonial de los Enclaves arqueológicos de Aragón**, 1, Gobierno de Aragón, 1999

AA.VV., **O valor crítico dos bens culturais. Videos das conferencias**, 1, Consello da Cultura Galega, 2008

Barciela, Melgarejo e López Eds., **Los bienes culturales y su aportación al desarrollo sostenible**, 1, Universidad de Alicante, 2012

Bibliografía Complementaria

Frey, B.S., **La economía del arte**, 1, La Caixa, 2000

Thorsby, D., **Economía y Cultura**, 1, Gestion Cultural, 2008

Rizzo, I. e Mignosa, A. Eds., **Handbook on the economics of Cultural Heritage**, 1, E. Elgar Pub., 2013

Bonet, L.; Castañer, X.; Font, J. (Eds.), **Gestión de proyectos culturales: análisis de casos**, 2, Ariel, 2009

Castillo Oreja, M.A. (ed), **Ciudades históricas: conservación y desarrollo**, Fundación Argentaria - Visor Dis, 2000

Domínguez Arranz, A. (Ed), **El patrimonio arqueológico a debate: su valor cultural y económico**, Gobierno de Aragón, 2008

Fontenla Sanjuán, C. (coord.), **Contorno dos Monumentos en Galicia, delimitación e protección**, Dirección Xeral do Patrimonio Cultural, 1998

Hardesty, D.L.; Little, B.J., **Assessing site significance. A Guide for Archaeologists and Historians**, Altamira Press, 2000

Herrera Prieto, L.C. (coord.), **Turismo cultural: el patrimonio histórico como fuente de riqueza**, Fundación del Patrimonio Histórico de Castilla y L, 2000

López Silvestre F., Días-Fierros Viqueira, F. (coord.), **Olladas críticas sobre a paisaxe**, Consello da Cultura Galega, 2009

Sanz Lara, J.A., **Valoración económica del patrimonio cultural**, Trea, 2004

AA.VV., **El Patrimonio intangible y otros aspectos relativos a los itinerarios culturales, Congreso Internacional del CIIC (ICOMOS)**, [http://www.esicomos.org/Nueva_carpetas/INDEX_2ESI], 2002

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase sempre de maneira telemática presencial, ben sexa síncrona ou asíncrona, utilizando a plataforma docente Moodle (FaiTic) e participando nas actividades docentes a través de multivideoconferencia (e-meeting, Campus Remoto). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen

- * Metodoloxías docentes que se modifican

- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...

 - * Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...

 - * Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]

 - * Novas probas

 - * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Protección Xurídica do Patrimonio Cultural**

Materia	Protección Xurídica do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01103			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Ricoy Casas, Rosa María			
Profesorado	Ricoy Casas, Rosa María			
Correo-e	rricoy@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia pretende desenvolver no alumnado a capacidade para coñecer e manexar a lexislación aplicable a calquera situación que se presente en relación ao Patrimonio Cultural e adquirir a competencia necesaria para poder coñecer a contorna social, empresarial e administrativo correspondente. Deste xeito, o alumnado poderá coñecer, diferenciar, caracterizar, valorar, documentar, xestionar, protexer ou desenvolver calquera tipo de traballo ou proxecto profesional acorde coa lexislación reguladora específica, sendo coñecedores da xurisprudencia máis importante sobre Patrimonio Cultural.			

Competencias

Código	
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE3	Adquirir a capacidade para redactar proxectos de intervención no Patrimonio cultural de acordo coa lexislación reguladora específica.
CE4	Adquirir a capacidade para catalogar o Patrimonio cultural inmovible, esbozando niveis de risco e podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacitar ao alumno para desenvolver proxectos e traballos no ámbito patrimonial con suficientes coñecementos legais, a través de clases eminentemente prácticas	CB4 CG1 CE3 CE4 CT1

Contidos

Tema	
1. Protección Xurídica do Patrimonio Cultural: normativa e institucións.	1.1 Breve referencia histórica (lexislación, espolio e restauración) 1.2 Normativa (Local-Autonómica-Estatal-UE-Internacional). Especial referencia LPHE 1985 e LPCG. Principais Institucións do Patrimonio Cultural 1.3 ¿Patrimonio Cultural ou Histórico?. Tipos de Patrimonio 1.4 Tipos de Bens. Graos ou Categorías de Declaración

2. Protección Xurídica do Patrimonio Cultural: risco, control e sanción.

2.1 Comercio e exportación.

2.2. Expolio. Detectores de Metais. Tráfico de bens.

2.3. Achados. Tasación.

2.4. Destrución e Sanción.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Seminario	4	20	24
Estudo de casos	1	30	31
Resolución de problemas	0	19	19

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión de 1 hora de duración destinada á presentación da materia, da docente e a toma de contacto co alumnado. Despois de realizar unha breve presentación e toma de contacto entre a docente e o alumnado, explicarase a contorna no que se desenvolverá o módulo (a través de ferramentas de teleformación e telecomunicación); presentarase a materia e os seus obxectivos básicos; realizarase unha explicación básica dos contidos de cada tema e os principais recursos para a súa aprendizaxe; así como o calendario, metodoloxía e criterios de avaliación. Finalmente explicarase os recursos dispoñibles para porse en contacto coa docente e os compañeiros, formular preguntas ou realizar tutorías online.
Seminario	Estarán a disposición do alumnado 4 horas de tutoría en grupo coa finalidade de orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe a través de medios de teleformación.
Estudo de casos	Proporase a análise dun ou varios problemas ou casos reais, coa finalidade de coñecer, interpretar, resolvelo, como medio encamiñado á aplicación práctica da teoría estudada na materia. Realizarase a través de medios de teleformación.
Resolución de problemas	Actividades vinculadas ao desenvolvemento da reflexión, o debate, a crítica e a xeración aberta de alternativas e hipóteses de solución, utilizando os coñecementos e habilidades que pretenden desenvolverse a través desta materia. Realizarase a través de medios de teleformación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Actividades vinculadas ao desenrolo da reflexión, o debate, a crítica e a xeración aberta de alternativas e hipótesis de solución, utilizando os coñecementos e habilidades que pretenden desenvolverse a través desta asignatura. Desenvolverase a través dso medios de teleformación.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Realizaranse os traballos e proxectos propostos pola docente, utilizando ferramentas de entrega remota na data indicada e cuxa información estará desde o principio do curso dispoñible na plataforma Faitic en http://faitic.uvigo.es . O resultado de aprendizaxe avaliado é: Capacitar ao alumno para desenvolver proxectos e traballos no ámbito patrimonial con suficientes coñecementos legais, a través de clases eminentemente prácticas.	50	CE3 CE4
Resolución de problemas	Realizaranse probas de avaliación on-line (probas tipo test), sobre os contidos da materia (temas 1 e 2) na na data indicada e cuxa información estará desde o principio do curso dispoñible na plataforma Faitic en http://faitic.uvigo.es . O resultado da aprendizaxe avaliado é: Comprender os conceptos chave na contorna do patrimonio, a nivelxurídico, para a súa formación académica e o seu desenrolo profesional a través de unha síntee coherente e ordeada do abundoso e disperso corpus legal neste ámbito.	50	CG1 CT1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a culminación exitosa da materia, é recomendable o seguimento do cronograma que estará accesible ao comezo do Máster (Faitic), o cal facilitará a debida realización das actividades planificadas pola docente.

Non se avaliará ningunha actividade nin traballo presentado fóra de prazo.

É recomendable formular calquera dúbida á docente da materia para poder emendala o máis axiña posible e non esperar ao límite da data de entrega.

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o primeiro cuatrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia non sexan suficientes para a entrega dos traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas, ao final do cuatrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de tarefas. A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente. A avaliación da convocatoria ordinaria e a segunda convocatoria realizarase de igual modo, cos mesmos requisitos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

AAVV, **250 años de arqueología y patrimonio. Documentación sobre arqueología y patrimonio histórico de la Real Academia de la Historia. Estudio general e índices**, 2003

DÍAZ-ANDREU GARCÍA, G.; MORA RODRÍGUEZ, G.; CORTADELLA I MORRAL, J. (Coord.), **Diccionario histórico de la Arqueología en España**, Marcial Pons, Ediciones de Historia, 2009

MINISTERIO DE CULTURA, **Plan Nacional de Protección del Patrimonio Cultural Subacuático Español**, 2010

QUEROL FERNÁNDEZ, M^a.A., **Manual de Gestión del Patrimonio Cultural**, Akal, 2010

RUIZ MANTECA, R., **Régimen jurídico del patrimonio cultural subacuático**, UNED, 2011

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Este Máster é 100% online: FAITIC, E-Meeting Campus do Mar, etc.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías): Despacho virtual 2146 do Campus Remoto da Uvigo, e correo: rricoy@uvigo.es

DATOS IDENTIFICATIVOS**Figuras de Intervención e Xestión de Proxectos**

Materia	Figuras de Intervención e Xestión de Proxectos			
Código	O02M143V01104			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Fernández Fernández, Adolfo			
Profesorado	Fernández Fernández, Adolfo González Méndez, Matilde Seara Oro, Juan			
Correo-e	adolfo@uvigo.es			
Web	http://http://http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é que o alumno adquira a capacidade de aplicar a regulación administrativa ao redactar e executar un proxecto de intervención. Debe aprender a escribir proxectos de execución, axustados aos criterios de calidade, seguridade e hixiene.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un ben cultural en risco de alteración.
CE3	Adquirir a capacidade para redactar proxectos de intervención no Patrimonio cultural de acordo coa lexislación reguladora específica.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
CT6	Coñecer e manexar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento na elaboración de proxectos de enxeñaría e no desenvolvemento de calquera dos aspectos do seu labor profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Adquirir a capacidade para aplicar a normativa administrativa á hora de redactar e executar un proxecto de intervención	CB2 CB3 CB4 CG1 CE3 CT1 CT5
Aprender a redactar proxectos de execución, axustados a criterios de calidade, seguridade e hixiene.	CG1 CE2 CE3 CT1 CT2 CT5 CT6

Contidos

Tema	
1. Intervención e xestión no Patrimonio Cultural	1.1. Principios teóricos e metodolóxicos. 1.2. Figuras de intervención no Patrimonio Cultural: Accións regulares e proxectos.
2. O proxecto como figura de intervención	2.1 Características xerais e clasificación dos proxectos. 2.2. O ciclo do proxecto.
3. Contidos dun proxecto de intervención no patrimonio cultural	3.1. Elaboración e redacción dun proxecto de intervención. 3.2. Elementos básicos dun proxecto de intervención patrimonial.
4. Aspectos básicos de calidade, seguridade e saúde en proxectos de intervención no patrimonio cultural.	4.1. Conceptos básicos sobre seguridade e saúde. Marco lexislativo. Aplicación de criterios de seguridade e saúde nas intervencións sobre patrimonio. 4.2. Calidade. Fundamentos de xestión da calidade no patrimonio.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	3.5	0	3.5
Estudo de casos	2	6	8
Resolución de problemas de forma autónoma	0	18	18
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Traballo	0	30	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10
Observación sistemática	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Exposición dos principais contidos teóricos da materia con axuda de medios audiovisuais e conexión remota.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnósticalo e adentrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para o autoaprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolución de dúbidas e atención personalizada a traveso da plataforma de teledocencia Moodle (foro de dúbidas e consultas) e videoconferencia e-meeting.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos exercicios prácticos realizados polo alumnado (glosario, foros específicos). Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.

Probas	Descrición
Traballo	Información e asesoría personalizada para a realización do borrador de proxecto de intervención polo alumnado a través do TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Traballo	Elaboración, redacción e entrega dun borrador ou esquema de proxecto de intervención	50	CB3	CG1	CE2 CE3	CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exercicios: entrega de comentarios críticos sobre os artigos, documentos ou enlaces presentados en cada tema	30	CB3	CG1	CE2 CE3	CT5
Observación sistemática	Comunicación y participación activa en la materia a través de los medios telemáticos: acceso y uso de la plataforma de teledocencia (descarga de documentos, participación en foros generales), participación en las sesiones presenciales (en directo o visualización asíncrona de las grabaciones), uso de otros sistemas de comunicación.	20	CB3	CG1	CE2 CE3	CT5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas. A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Criado Boado, Felipe, **Hacia un modelo integrado de investigación y gestión del Patrimonio Histórico: la cadena interpretativa como propuesta**, Patrimonio Historico Boletín 16, Junta de Andalucía, 1996

Azkárate, Barreiro, Criado et alii, **La arqueología hoy**, ACTAS CONGRESO □MEDIO SIGLO DE ARQUEOLOGÍA EN EL CANTÁBRICO ORIENTAL Y SU ENTORNO□ 599-616, Vitoria-Gasteiz, 2009

Instituto Andaluz de Patrimonio Histórico (IAPH), **Protocolo Nº 1 Informe de diagnóstico y propuesta de intervención**, Junta de Andalucía, sin fecha

Instituto Andaluz de Patrimonio Histórico (IAPH), **Protocolo Nº 2 Proyecto de intervención.**, Junta de Andalucía, sin fecha

Instituto Andaluz de Patrimonio Histórico (IAPH), **Protocolo Nº 3 Memoria final de la intervención.**, Junta de Andalucía, sin fecha

Gobierno de España, **Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos del Sector Público**, «BOE» núm. 272, de 9 de noviembre de 2017, páginas 107714 a 108007, Gobierno de España, 2017

Luque Gallegos, Virginia, **Aproximación a una metodología de evaluación de calidad en centros de interpretación**, PERIFÉRICA (15771172)- 2014, n. 15- pp. 409-432, Universidad de Cádiz, 2014

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Novos Modos de Xestión e Protección do Patrimonio Cultural**

Materia	Novos Modos de Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01105			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
Profesorado	Alonso González, Pablo de Uña Álvarez, Elena Pilar Pemán Sánchez, Luís Miguel			
Correo-e	edeuna@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Coñecemento dos novos modos de xestión patrimonial, coa finalidade de capacitar para o deseño de intervencións sobre os conxuntos patrimoniais.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer os diversos modelos de xestión patrimonial	CB3 CG1 CE8 CT2
Deseñar esquemas semellantes na intervención sobre conxuntos patrimoniais novos	CB2 CG1 CE8 CT2

Contidos

Tema	
1. Xestión de Paisaxes e Territorios	1.1 Antecedentes: enfoques sectoriais 1.2 Cambios: novos modos de integración, colaboración e participación
2. Patrimonio expandido e dinámicas da xestión	2.1 ¿Qué é o patrimonio expandido? 2.2 Dinámicas participativas na xestión patrimonial
3. Cooperación e salvaguarda do patrimonio cultural	3.1 Concepto, paradigmas e modos de organización 3.2 Organismos e instrumentos de cooperación internacional

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Seminario	4	15	19
Estudo de casos	1	22	23
Observación sistemática	0	1	1
Traballo	0	30	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.
Seminario	Interacción docente/alumnado coa finalidade de orientación, asesoramento e resolución de dúbidas no proceso do aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.
Estudo de casos	Análise dun feito, fenómeno, suceso real no ámbito da xestión do patrimonio cultural introducindo á una proposta de proxecto de interpretación, mantendo as liñas dun protocolo inicial de traballo que acredite o progreso teórico-práctico do alumnado na materia. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	A atención personalizada consistirá na orientación do nivel de aprendizaxe requirido, a introducción os materiais, a resolución de dúbidas e a explicación da dinámica do desenvolvemento da materia na plataforma de teledocencia.
Estudo de casos	A atención personalizada consistirá nas orientacións específicas, resolución de dúbidas ou problemas no desenvolvemento das secuencias de aprendizaxe na plataforma de teledocencia.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Observación sistemática	Control e seguimento continuo do progreso do alumnado na materia, baseados en criterios de uso eficiente dos Tics e de intervención na contorna virtual. Comunicación e participación activa nas actividades da materia a través de medios *telemáticos. Resultado de aprendizaxe avaliada: coñecer os diversos modelos de xestión patrimonial	50	CG1	CE8
Traballo	O alumnado realiza e presenta un proxecto de interpretación do patrimonio cultural no contexto da súa xestión (análise e comentario, individual e colaborativo) utilizando ferramentas de entrega remota na data indicada. Avaliación do resultado de aprendizaxe: Aplicación do coñecemento dos diversos modelos de xestión patrimonial no deseño de esquemas semellantes na intervención sobre conxuntos patrimoniais novos	50	CG1	CE8

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bravo Herrera, F.E., **Cooperación internacional y protección del patrimonio cultural: la gestión de la UNESCO y de la OEA**, 2007

Delgado, M., **Sobre antropología, patrimonio y espacio público**, 2006

Gómez Sal, A., **Dilemas y perspectivas en la gestión territorial de los patrimonios públicos**, 2013

Lafuente, A., **Los cuatro entornos del procomún**, Acceso 2017

Lopo, M., **Memoria, historia y silencio en la construcción de territorios emblemáticos**, 2010

Martínez Yañez, C., **Patrimonialización del territorio y Territorialización del patrimonio**, 2008

Nivón Bolán, E., **La cooperación cultural como proceso de la globalización: Una visión desde América Latina**, 2002

Pereiro Pérez, X., **Patrimonialización y transformación de las identidades culturales**, 2014

Rodríguez Albor, G., **Gestión del patrimonio cultural y cooperación internacional**, 2012

Bibliografía Complementaria

Foro de redes y entidades de Custodia del Territorio,

Laboratorio del Paisaje Cultural de Andalucía,

Plataforma de Custodia del Territorio,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase sempre de maneira telemática presencial, ben sexa síncrona ou asíncrona, utilizando a plataforma docente Moodle (FaiTic) e participando nas actividades docentes a través de multivideoconferencia (e-meeting, Campus Remoto). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS === NON APLICA

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN === NON APLICA

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Catalogación e Risco**

Materia	Catalogación e Risco			
Código	O02M143V01106			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Materia sobre inventario e catalogación de bens culturais.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE4	Adquirir a capacidade para catalogar o Patrimonio cultural inmovible, esbozando niveis de risco e podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT6	Coñecer e manexar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento na elaboración de proxectos de enxeñaría e no desenvolvemento de calquera dos aspectos do seu labor profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacitar ao alumnado para elaborar catálogos e cartas de risco para un conxunto patrimonial pechado, empregando as tecnoloxías á súa disposición e considerando a necesidade de difundir esa información.	CB2 CB3 CB4 CG1 CE4 CT1 CT3 CT4 CT6

Contidos

Tema

1. Inventario e catalogación: unha perspectiva teórica.	1.1. Condicionantes e recomendacións teórico-legais para a catalogación do patrimonio cultural. 1.2. As normas urbanísticas e o seu impacto na xestión dos bens culturais. 1.3. Comparativa de exemplos teóricos sobre inventario e catalogación.
2. Inventario e catalogación: unha perspectiva práctica.	2.1. O catálogo do patrimonio cultural de Galicia. 2.2. Comparativa de casos prácticos: virtudes e defectos. 2.3. A difusión do inventario como medida de conservación.
3. Xestión do risco sobre o patrimonio cultural.	3.1. Aparición do concepto "risco" aplicado aos bens culturais. 3.2. Inventarios e catálogos como ferramentas primordiais para a conservación do patrimonio cultural.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	2	3
Eventos científicos	4	4	8
Estudo de casos	0	14	14
Autoavaliación	0	2	2
Traballo	1	30	31
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10
Observación sistemática	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe.
Eventos científicos	Conferencias, mesas redondas e debates conducidos e moderados por investigadores experimentados no tema a tratar, que permiten profundar e completar os contidos da materia.
Estudo de casos	Análise de problemas ou casos reais, coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, xerar hipótese, diagnosticalos e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para o autoaprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Información e asesoría personalizada das prácticas autónomas realizadas polo alumnado a través das TIC. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Probas	Descrición
Traballo	Resolución de dúbidas e atención personalizada dos traballos e proxectos realizados polo alumnado. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Observación sistemática	Seguemento do alumnado no desenvolvemento das secuencias de aprendizaxe na plataforma de teledocencia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballo	Realización de diversos exercicios na plataforma moodle e entrega dun traballo escrito relacionado co inventario e catalogación de bens culturais, tomando un caso concreto e presentando unha análise teórica e un resultado práctico a partir do mesmo. Presentación oral na aula virtual dunha parte deste traballo. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacitar ao alumnado para elaborar catálogos e cartas de risco para un conxunto patrimonial pechado, empregando as tecnoloxías á súa disposición e considerando a necesidade de difundir esa información.	70	CB2 CB3 CB4 CG1 CE4 CT1 CT3 CT4 CT6
Observación sistemática	Participación activa a través de medios telemáticos na plataforma Moodle, especialmente en relación cos temas de debate propostos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacitar ao alumnado para elaborar catálogos e cartas de risco para un conxunto patrimonial pechado, empregando as tecnoloxías á súa disposición e considerando a necesidade de difundir esa información.	30	CB3 CB4 CG1 CE4 CT3

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno ten dereito a unha avaliación continua, ademais dunha data de convocatoria oficial ordinaria e outra extraordinaria.

A avaliación continua é o cauce proposto para a finalización da materia no prazo mínimo posible, que se corresponde co mes aproximado de duración da materia. Neste procedemento de avaliación continua o alumnado deberá cubrir unha serie de pequenos exercicios, traballos, participación na plataforma Moodle, etc. A avaliación continua implica asistencia e participación nas actividades presenciais. Neste prazo dun mes o profesorado estará a plena disposición do alumnado en todo momento, dentro dun horario laboral normal, cuns prazos de resposta moi curtos.

Os procedementos de avaliación ordinaria e extraordinaria están pensados para o alumnado que non poida rematar a materia no tempo pensado, por problemas de rendemento académico, por problemas de tempo ou por falta de presencialidade. Habilitaranse uns periodos de entrega e avaliación adicionais en torno a Xaneiro (ordinario) e Xullo (extraordinario). Neses prazos o alumnado deberá realizar e entregar outros exercicios e traballos, diferentes ós previstos para a avaliación continua (pero que cubrirán as mesmas competencias) e que serán explicados con detalle na plataforma Moodle. Este procedemento ordinario e extraordinario non implica un seguemento exhaustivo do alumno por parte do profesorado: poderán solicitarse titorías para cuestións concretas, pero o profesorado non poderá estar a plena disposición da mesma maneira nin no mesmo horario que no prazo de avaliación continua.

Máis información na plataforma Moodle da materia "Catalogación e Risco".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural/O02M143V01210

Patrimonio Arquitectónico, Territorio e Paisaxe Urbana/O02M143V01212

Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural/O02M143V01109

Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural/O02M143V01108

Territorios e Paisaxe Cultural/O02M143V01208

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Caracterización e Documentación Histórico-Artística/O02M143V01207

Protección Xurídica do Patrimonio Cultural/O02M143V01103

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de multivideoconferencia (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

- * Novas probas

- * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de Representación CAD do Patrimonio**

Materia	Técnicas de Representación CAD do Patrimonio			
Código	O02M143V01107			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Armesto González, Julia			
Profesorado	Armesto González, Julia Patiño Cambeiro, Faustino			
Correo-e	julia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Esta materia ofrece unas nociones fundamentales sobre los sistemas de representación gráfica y su aplicación en la representación de bienes patrimoniales tanto a través de sus vistas como de otros métodos de proyección. Asimismo proporciona una introducción a las herramientas de software para poder generar planos y documentos de representación gráfica a escala considerando unas pautas básicas recogidas en normas ESO.</p> <p>Objetivos: Gestionar y elaborar documentación geomática de los bienes patrimoniales. Documentar las características físicas, formales y el estado de conservación del patrimonio cultural inmueble y su entorno inmediato.</p>			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para ser aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio ben cultural.
CE5	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao Patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
CT6	Coñecer e manexar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento na elaboración de proxectos de enxeñaría e no desenvolvemento de calquera dos aspectos do seu labor profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Manexar técnicas e software de representación de obxectos espaciais e *visualización *tridimensional	CB2 CB4 CB5 CG2 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6
--	---

Elaborar documentación gráfica onde se represente o patrimonio cultural inmovible (planos 2D, modelos 3D) empregando ferramentas *CAD.	CB2 CB4 CB5 CG2 CE5 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6
--	---

Contidos

Tema	
Introducción a la representación CAD	- Concepto de plano y dibujo a escala. - Normalización en la edición de planos: formatos, plegado, escala, área de dibujo, rotulación, líneas.
Sistemas de representación	- Fundamentos de sistemas de representación: Diédrico, Planos acotados, Axonométrico, Cónico. - Interpretación de piezas en isométrico; obtención de vistas; fundamentos de acotación - Lectura e interpretación de planos en Sistema de Planos Acotados
Software CAD	- Fundamentos: interfaz, formatos, unidades y espacios de dibujo - Herramientas para delineación en CAD y asistencia al dibujo - Creación de textos en CAD - Introducción y escalado de ortofotos en CAD - Herramientas para edición de planos: trabajo con ventanas gráficas. Impresión en CAD.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	18	18
Resolución de problemas	0	19	19
Resolución de problemas de forma autónoma	0	30	30
Seminario	1	0	1
Actividades introductorias	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	1	1
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición de los principales contenidos teóricos de la materia con ayuda de medios audiovisuales. Los alumnos tendrán la posibilidad de asistir a dicha sesión en forma de videoconferencia.
Estudo de casos	Análisis de un problema o caso real, con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, diagnosticarlo y adentrarse en procedimientos alternativos de solución, para ver la aplicación de los conceptos teóricos en la realidad. Se emplearán como complemento de las clases teóricas para el autoaprendizaje.
Resolución de problemas	Actividades en las que se formulan problemas y/o ejercicios relacionados con la materia.
Resolución de problemas de forma autónoma	El alumno debe desarrollar de forma autónoma el análisis y resolución de los problemas y/o ejercicios.

Seminario	Realización de tutorías grupales y personalizadas, organización de foros, chats, debates, wikis, etc.
Actividades introductorias	Actividades encaminadas a tomar contacto y reunir información sobre el alumnado, así como a presentar la asignatura. Se presentarán ficha de la materia, objetivos, calendario, criterios de evaluación, así como foros de debate y noticias y demás entornos en los cuales se desenvolverá el aprendizaje.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Atención personalizada para a resolución de problemas
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atención personalizada para a resolución de problemas

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Resolución de problemas e/ou exercicios	Trabajos y Proyectos de entrega remota	80	CB2	CG2	CE5	CT4
Observación sistemática	Participación activa a través dos medios *telemáticos	20	CB2	CG2	CE5	CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural**

Materia	Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01108			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Dpto. Externo Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Martínez Sánchez, Joaquín			
Profesorado	Lagüela López, Susana Martínez Sánchez, Joaquín Núñez Nieto, Xavier Solla Carracelas, María Mercedes			
Correo-e	joaquin.martinez@uvigo.es			
Web	http://http://masterhtco3.webs.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo capacitar ao alumno para a xestión de grandes cantidades de datos documentais en diversos formatos, para que cooperen no labor común de xestión do patrimonio cultural. O seu papel básico é dotar ao alumno dos coñecementos teóricos e metodolóxicos necesarios para o deseño de bases de datos así como para a xestión e redacción de metadatos.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para ser aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio ben cultural.
CE5	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao Patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.
CE6	Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Xestionar grandes cantidades de datos documentais en diversos formatos, para que cooperen no labor común de xestión do patrimonio cultural	CB2 CB3 CG2 CE5 CT1
Capacidade para o deseño de bases de datos, cartografía, así como para a xestión e redacción de *metadatos.	CG2 CE6 CT5

Contidos

Tema	
. Introducción os SIX. Fundamentos e Aplicacións	- Concepto de SIX. -Diferencias entre SIX, base de datos E CAD. - Tipos de modelos SIX. - Información xeográfica e espacial.
Aplicación SIX a xestión e conservación do Patrimonio	- Introducción ao software SIX. - Análise de casos prácticos. .- Bases de datos Ráster. - Bases de datos Vectoriales. - Os SIX web.
Creación e elaboración dun proxecto SIX relacionado co patrimonio cultural	.- Análisis de un proxecto SIX e xeración de bases de datos. .- Xeoprocesamento dos datos. .- Cartografía Temática.
- Modelos de información da construción(BIM)	Introducción aos BIM Modelos de información de construcións históricas (H-BIM)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	1	1.5
Seminario	0.5	1	1.5
Lección maxistral	4	5	9
Estudo de casos	1	26	27
Traballo tutelado	0	26	26
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	4	4
Traballo	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións. Presentación da materia e dos entornos nos que se desenvolverá o módulo, empregando ferramentas de teleformación e telecomunicación.
Seminario	Resolución de dúbidas a través de debate e discusión en entorno TIC e sesións presenciais en grupo
Lección maxistral	Presentación de contidos teóricos e prácticos en sesións presenciais a través da plataforma de teleformación. Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.
Estudo de casos	. Análise dun feito, fenómeno, suceso real no ámbito da xestión do patrimonio cultural introducindo á una proposta de proxecto de interpretación, mantendo as liñas dun protocolo inicial de traballo que acredite o progreso teórico-práctico do alumnado na materia. Proceso sustentado na plataforma de teleformación.
Traballo tutelado	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula e/ou laboratorio de forma autónoma por parte do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación do nivel de aprendizaxe requirido, a introducción os materiais, a resolución de dúbidas e a explicación da dinámica do desenvolvemento da materia na plataforma de teledocencia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc. Os resultados de aprendizaxe avaliados refírense á capacidade para o deseño de bases de datos, cartografía, así como para a xestión e redacción de metadatos.	40	CB2	CG2	CE5 CE6

Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias. Os resultados de aprendizaxe avaliados son a capacidade de xestionar grandes cantidades de datos documentais en diversos formatos, para que cooperen na labor común de xestión do patrimonio cultural.	60	CB2	CG2	CE5 CE6
----------	---	----	-----	-----	------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia, establecéndose un cronograma de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Na convocatoria extraordinaria de Xulio os criterios de avaliación serán os mesmos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Víctor Olaya, **Sistemas de Información Geográfica**, Cuadernos internacionales de tecnología para el de, 2009

Bibliografía Complementaria

J. Gutiérrez Puebla, M. Gould,, **SIG: Sistemas de Información Geográfica**, Editorial Síntesis,

M. Domínguez, M. Belda, **Topografía y sistemas de información geográfica**, Universidad Nacional de Educación a Distancia,

F.J. Moldes, **Tecnología de los Sistemas de Información Geogr**, RA-MA Editorial,

I. Otero Pastor,, **Paisaje, Teledetección y SIG. Conceptos y aplicaciones.**, Fundación Conde del Valle de Salazar,

G.D. Buzai, **Sistemas de Información Geográfica (SIG) y Cartografía Temática. Métodos y técnicas para el trabajo en el aula**, Lugar Editorial,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introducción á topografía e produción cartográfica/O02M143V03111

Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural/O02M143V03109

Técnicas de Representación CAD do Patrimonio/O02M143V03107

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

Nesta materia non será necesaria a adaptación das metodoloxías nin da avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural**

Materia	Técnicas de Documentación Cartográfica 2D e 3D do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01109			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Enseñaría dos materiais, mecánica aplicada e construción Enseñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Riveiro Rodríguez, Belén			
Profesorado	Martínez Sánchez, Joaquín Puente Luna, Iván Riveiro Rodríguez, Belén			
Correo-e	belenriveiro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD. Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para ser aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio ben cultural.
CE5	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao Patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.
CE6	Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

- CT5 Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
- CT6 Coñecer e manexar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento na elaboración de proxectos de enxeñaría e no desenvolvemento de calquera dos aspectos do seu labor profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacitar ao alumno para a documentación *geomática dos bens patrimoniais	CB1 CG2 CE5 CE6 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6
Capacitar ao alumno para a documentación das características físicas, formais e o estado de conservación do patrimonio cultural inmovible e o seu contorno inmediato.	CB2 CB3 CB4 CB5 CG2 CE5 CE6 CT4 CT5 CT6

Contidos

Tema	
Introducción aos principios da fotografía e do tratamento dixital de imaxes.	Camaras dixitais; tipoloxías, especificacións, utilidades. Parámetros na toma fotográfica. Introdución aos principios da fotografía e do tratamento dixital de imaxes. Principios da fotogrametría aérea. Obtención e manexo de fotogramas, fotointerpretación, ortorrectificación; concepto de ortofoto e GSD da imaxe.
Utilización da fotogrametría terrestre para o modelado 3D de bens patrimoniais.	Metodoloxía para a adquisición de redes fotogramétricas Software para a orientación interna e externa de imaxes Restitución e obtención de nubes de puntos por fotogrametría Triangulación e obtención de ortofotos
Utilización do láser escáner terrestre para o modelado 3D de bens patrimoniais.	Tipos de láser escáner terrestre. Fundamentos teóricos, plataformas de adquisición de datos, características dos datos adquiridos e atributos. Procesado de nubes de puntos densas: ferramentas de registro, filtrado e modelado. Fusión de datos fotogramétricos e nubes de puntos LiDAR. Texturización de modelos xeométricos e produción de ortofotos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Seminario	4	2	6
Estudo de casos	1	18	19
Resolución de problemas	0	18	18
Traballo	0.5	30	30.5
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Presentaranse ficha da materia, obxectivos, calendario, criterios de avaliación, así como foros de debate e noticias e demais contornas nos cales se desenvolverá a aprendizaxe.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre cada unha das tecnoloxías que se presentan na materia, de forma que os alumnos poidan entender os principios teóricos de cada técnica á vez que toman contacto coas ferramentas software que lles permitirán pór en práctica ditas técnicas durante un proceso de documentación. Estes seminarios realizaranse mediante videoconferencia e vídeos tutoriais prácticos, sobre os estudos de caso de emprego de cada técnica.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnosticalo e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento das clases teóricas para a autoaprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Resolución de dudas e atención personalizada do traballo realizado polo alumnado. Recursos utilizados: plataforma de teledocencia Moodle e videoconferencia e-meeting.
Resolución de problemas	Resolución de dúbidas e atención personalizada a través da videoconferencia e-meeting.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Os resultados da aprendizaxe son a capacitación do alumno para a documentación xeomática dos bens patrimoniais. Preténdese que o alumno sexa capaz de documentar as características físicas, formais e o estado de conservación do patrimonio cultural inmovible e a súa contorna inmediata.	80	CB1	CG2 CE5 CT4 CE6 CT5
Observación sistemática	O alumno realiza un seguimento da docencia, así como das prácticas e seminarios a través das ferramentas telemáticas. Os resultados da aprendizaxe son a capacitación do alumno para a documentación xeomática dos bens patrimoniais.	20	CB2 CB3 CB4 CB5	CG2 CE5 CT4 CE6 CT5 CT6

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de Xullo, para o que se habilitará de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Edward M. Mikhail and James S. Bethel, J. Chris McGlone, **Introduction to modern photogrammetry**, Wiley,
George Vosselman, Hans-Gerd Maas, **Airborne and terrestrial laser scanning**, CRC Press-Taylor and Francis
CRC Press-Taylor and Francis,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Introdución á avaliación estrutural de construcións patrimoniais/O02M143V03217

Técnicas non destructivas para a avaliación do patrimonio cultural inmobile/O02M143V03218

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Tecnoloxías SIG para o Inventario do Patrimonio Cultural/O02M143V03108

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introducción á topografía e produción cartográfica/O02M143V03111

Técnicas de Representación CAD do Patrimonio/O02M143V03107

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de Prospección do Subsolo Superficial**

Materia	Técnicas de Prospección do Subsolo Superficial			
Código	O02M143V01110			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín Enxeñaría dos recursos naturais e medio ambiente			
Coordinador/a	Caparrini Marín, Natalia			
Profesorado	Caparrini Marín, Natalia Solla Carracelas, María Mercedes			
Correo-e	nataliac@uvigo.es			
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	O obxectivo da materia é que os alumnos sexan capaces de deseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados.			

Competencias

Código	
CG2	Adquirir o coñecemento necesario para manexar as distintas ferramentas de documentación gráfica, dimensional e xeoespacial para ser aplicadas na documentación e valoración do Patrimonio ben cultural.
CE7	Coñecer os fundamentos das técnicas non destructivas máis empregadas para a prospección superficial do subsolo do Patrimonio cultural inmovible e desenvolver aa capacidade de determinar a súa aplicabilidade a casos concretos.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Deseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados	CG2 CE7 CT1 CT2 CT4

Contidos

Tema	
1. Introducción á Prospección xeofísica	1.1 Introducción 1.2 Os métodos xeofísicos 1.3 Elección dos métodos xeofísicos 1.4 Aplicacións 1.5 Fases dunha campaña xeofísica 1.6 Interpretación 1.7 Estimación de Custos
2. Técnicas xeofísicas	2.1 Métodos eléctricos 2.2 Métodos electromagnéticos 2.3 Métodos magnéticos 2.4 Métodos gravimétricos 2.5 Métodos sísmicos

3. Xeorradar	3.1 Fundamentos teóricos do Xerradar. 3.2 Compoñentes do sistema. 3.3 Metodoloxías de adquisición de datos en campo. 3.4 Interpretación. 3.5 Aplicacións. 3.6 Equipos actuais. 3.7 Estimación de Custos.
4. Interpretación de datos xeofísicos de prospección en base SIX	4.1 Xeorreferenciación 4.2 Exemplo de aplicación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Estudo previo	0	30	30
Estudo de casos	4	0	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	10	10
Seminario	1	0	1
Práctica de laboratorio	0	9	9
Traballo	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Estudo previo	Procura, lectura e traballo de documentación, propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán de forma autónoma por parte do alumnado.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, diagnósticalo e penetrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregaranse como complemento aos estudos e actividades previos.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe: Método no que os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto nun tempo determinado para resolver un problema ou abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de e-meeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Estudo de casos	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de e-meeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Aprendizaxe baseado en proxectos	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de e-meeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Estudo previo	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de e-meeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)
Seminario	Tempo dedicado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma semi-presencial (a través de e-meeting) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitc)

Avaliación

Descrición		Cualificación	Competencias Avaliadas		
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Os resultados da aprendizaxe son: Diseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados.	40	CG2	CE7	CT1 CT2 CT4
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Os resultados da aprendizaxe son: Diseñar e planificar unha campaña de prospección, así como interpretar os resultados esperados.	60	CG2	CE7	CT4

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o cuadrimestre de docencia. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitarase a plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a dita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

Na convocatoria extraordinaria de Xulio os criterios de avaliación serán os mesmos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

V. Perez-Gracia, **Evaluación GPR para aplicaciones en arqueología y en patrimonio histórico-artístico**, 2001

D. Goodman and S. Piro, **GPR Remote Sensing in Archaeology**, 2013

A.P. Annan, **Ground Penetrating Radar. Principles, Procedures & Applications**, 2003

L. B. Conyers, **Ground-penetrating radar for archaeology**, 2004

WYNN, J. C, **Archaeological prospection: An introduction to the Special Issue**, 1986

Cámara, M.E., - **Métodos Geofísicos aplicados en investigaciones Arqueológicas. Tesis Doctoral.**, 1989

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase sempre de maneira telemática presencial, ben sexa síncrona ou asíncrona, utilizando a plataforma docente Moodle (FaiTic) e participando nas actividades docentes a través de multivideoconferencia (e-meeting, Campus Remoto). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

- * Novas probas

- * Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Tecnoloxías e Formas de Alteración de Estructuras Inmóbles**

Materia	Tecnoloxías e Formas de Alteración de Estructuras Inmóbles			
Código	O02M143V01201			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia aprenderase a coñecer os diferentes elementos constructivos do patrimonio arquitectónico, comprendendo as características do seu funcionamento, os factores que contribúen ao seu deterioro. O obxectivo é a adquisición de habilidades para a interpretación dos distintos fenómenos de deterioro e a súa interacción.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CG4	Coñecer e aplicar os principios e metodoloxías da investigación como son a búsqueda bibliográfica, a toma de datos e a análise e interpretación dos mesmos e a presentación de conclusións, de forma clara, concisa e rigurosa.
CE12 (CE4-M3) (CE3-M3)	Ser capaz de identificar diversos factores de alteración dos bens culturais, tanto no que respecta aos materiais como á contorna e estruturas, así como ser capaz de identificar as manifestacións desta degradación.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer os factores intrínsecos e extrínsecos que contribúen á deterioración estrutural do patrimonio construído.	CB2 CG4 CE12 CT1
Adquisición de habilidades para a interpretación, a partir de datos analíticos e de observación, dos distintos fenómenos de deterioración que actúan nos compoñentes do ben inmóble e a súa interacción.	CB2 CG4 CE12 CT1 CT2

Contidos

Tema	
1. Diagnóstico e vulnerabilidade	1.1 Niveis de análise 1.2 Alteración, diagnóstico e risco 1.3 Axentes de alteración en inmóbles 1.4 Procesos de alteración 1.5 Estimación do risco 1.6 Informes de diagnóstico

2. Dos materiais ás construcións	2.1 Materiais construtivos, propiedades esenciais 2.2 Elementos construtivos, propiedades esenciais 2.3 Interaccións entre materiais, elementos e axentes
3. Patoloxías esenciais	3.1 Muros, paramentos 3.2 Cubertas 3.3 Pavimentos 3.4 Contorna

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	5	0	5
Estudo de casos	0	5	5
Resolución de problemas	0	4	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	60	60
Seminario	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	A docencia presencial desenvolverase de maneira sincrónica remota, utilizando a plataforma docente, e corresponderá a actividades introdutorias ás unidades temáticas, á impartición dos contidos mínimos para poder abordar os proxectos e á orientación das actividades propostas.
Estudo de casos	Durante a docencia virtual formularase a discusión e resolución de casos reais e/ou simulados de caracterización de alteración e diagnóstico, que deberán ser discutidos mediante a participación en foros, tutorizados de maneira persoal ou grupal e enviados para a súa corrección a través da plataforma docente.
Resolución de problemas	Durante a docencia virtual formularase a discusión e resolución exercicios que permitan a aplicación dos coñecementos a situacións concretas co propósito de adquirir habilidades *procedimentales.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ensinado baseado en proxectos de aprendizaxe (*ABP): os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto sobre unha temática concreta nun tempo determinado a partir dun conxunto de cuestións expostas polo profesor que o alumno debe resolver para desenvolver determinadas competencias previamente definidas.
Seminario	Utilizarase o foro de discusión da plataforma docente para resolver dúbidas *grupales e discutir os casos prácticos para a resolución persoal dos casos formulados e do traballo transversal

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Sen descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Sen descrición
Resolución de problemas	Sen descrición

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Os casos prácticos reais ou simulados formulados na plataforma deberanse resolver mediante traballo autónomo con atención personalizada e entregar na plataforma no calendario indicado. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Adquisición de habilidades para a interpretación, a partir de datos analíticos e de observación, dos distintos fenómenos de deterioración que actúan nos compoñentes do ben inmovible e a súa interacción.	20	CB2 CG4 CE12 CT1 CT2
Resolución de problemas	Se valora a participación activa mediante a resolución de exercicios de autoevaluación expostos polo profesor e resoltos de forma autónoma polo alumnado. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: coñecer os factores intrínsecos e extrínsecos que contribúen á deterioración estrutural do patrimonio construído e aprender a recoñecer os diferentes elementos construtivos dos edificios do patrimonio arquitectónico, comprendendo as características básicas do seu funcionamento.	10	CB2 CT1

Aprendizaxe baseado en proxectos	Proponse a realización dun traballo de carácter transversal dentro do Módulo 3, propondo actuacións sobre un ben inmovible previamente seleccionado. Esta proposta avaliarase mediante a entrega dun traballo escrito. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: adquisición de habilidades para a interpretación, a partir de datos analíticos e de observación, dos distintos fenómenos de deterioración que actúan nos compoñentes do ben inmovible e a súa interacción	50	CB2 CG4 CE12 CT1 CT2
Seminario	Se valora a participación activa do alumnado durante as actividades presenciais (clases remotas) e a participación nos debates que se exporán nos foros. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: coñecer os factores intrínsecos e extrínsecos que contribúen á deterioración estrutural do patrimonio construído e aprender a recoñecer os diferentes elementos construtivos dos edificios do patrimonio arquitectónico, comprendendo as características básicas do seu funcionamento.	20	CB2 CT1

Outros comentarios sobre a Avaliación

No curso académico 2016-2017, ofértase esta materia sen dereito a docencia, unicamente con dereito a avaliación. O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira lévase a cabo durante o segundo cuatrimestre e a segunda convocatoria (convocatoria extraordinaria) leva a cabo entre Xuño e Xullo de 2017. En ambas as convocatorias, os criterios de avaliación son os seguintes:

- Cuestionarios (20%)
- Caso práctico (30%)
- Traballo de Materia ou Transversal (50%)

A cualificación rexerese segundo os seguintes supostos:

- Cualificarase como "non presentado" ao alumnado que non realizase ningunha das actividades propostas.
- Cualificarase como "suspenso" ao alumnado que non realizase a totalidade das actividades propostas.
- Cualificarase como "suspenso" cando, presentadas o tres de actividades, a media de cualificación non alcance o 5.
- Para poder promediar a cualificación, cada unha das cualificacións parciais terá que superar a cualificación de 4,5 sobre 10.

Para a segunda convocatoria habilitarase de novo o acceso á plataforma docente para a realización dos cuestionarios e caso práctico e traballo transversal. Deberán presentarse a esta convocatoria os alumnos e as alumnas que obtivesen as cualificacións de non "presentado" ou "suspenso". No caso práctico exporase unha nova actividade. A cualificación final en segunda convocatoria rexerese polos mesmos criterios que a primeira convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

CASAS GÓMEZ, Antonio, **Actas Del Primer Congreso Nacional De Historia De La Construcción.**, Instituto Juan de Herrera,

ESBERT, R.; GONZÁLEZ, T., **Manual de diagnóstico y tratamiento de materiales pétreos y cerámicos.**, Colegio de Aparejadores.,

GÓMEZ SÁNCHEZ, M. I., **Las Estructuras De Madera En Los Tratados De Arquitectura.**, Aitim,,

HUERTA, S., **Selección De Tratados Españoles De Arquitectura y Construcción, Ss. XVI-XX.**, Diputación de Cádiz,

ORTEGA ANDRADE, F., **Historia de la Construcción.**, Universidad de las Palmas de Gran Canaria,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Técnicas e Ensaio para a Caracterización e a Diagnose en Obra/O02M143V01204

Tratamento de Estructuras/O02M143V01206

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Tecnoloxías e Formas de Alteración de Materiais e Superficies/O02M143V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Catalogación e Risco/O02M143V01106

Figuras de Intervención e Xestión de Proxectos/O02M143V01104

Outros comentarios

No curso 2016/17, a materia so é matriculable sen docencia, polo que o alumnado terá so dereito a avaliación. A documentación está dispoñible na plataforma docente Moodle e poderá haber titorías a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect).

Para poder ser avaliado/a de maneira adecuada, recoméndase acceder ao espazo docente moodle e consultar os criterios de avaliación dispoñibles no devandito espazo, así como os calendarios de entrega de todas as actividades para ambas as convocatorias.

É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
 - * Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
 - * Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]
 - * Novas probas
 - * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Tecnoloxías e Formas de Alteración de Materiais e Superficies**

Materia	Tecnoloxías e Formas de Alteración de Materiais e Superficies			
Código	O02M143V01202			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Nesta materia veremos os diferentes materiais que compoñen un ben, as súas propiedades, tecnoloxías, métodos de elaboración e usos. Estudaranse tamén os axentes que provocan alteracións sobre eles, procesos que xeran esas alteracións e como se comportan devanditos materiais fronte a estes procesos.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CG3	Adquirir a capacidade de levar á aplicación práctica da protección do ben cultural os coñecementos teóricos e os protocolos de documentación e caracterización.
CG4	Coñecer e aplicar os principios e metodoloxías da investigación como son a búsqueda bibliográfica, a toma de datos e a análise e interpretación dos mesmos e a presentación de conclusións, de forma clara, concisa e rigurosa.
CE11	(CE3-M3) Ser capaz de identificar diferentes técnicas constructivas e valorar a súa influencia na conservación do ben.
CE12	(CE4-M3) (CE3-M3) Ser capaz de identificar diversos factores de alteración dos bens culturais, tanto no que respecta aos materiais como á contorna e estruturas, así como ser capaz de identificar as manifestacións desta degradación.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Conocer los diversos factores de alteración de los bienes culturales, tanto en lo que respecta a los materiales como al entorno y estructuras, así como ser capaz de identificar las manifestaciones de esta degradación.	CB2 CB3 CG1 CG4 CE11 CE12 CT2 CT3

Conocer los agentes de alteración de los materiales y superficies, así como los procesos a través de los cuales se generan las diferentes formas de alteración.	CB3 CB4 CG1 CG3 CG4 CE11 CE12 CT1 CT2
Adquirir la habilidad para interpretar, a partir de datos analíticos y de la observación directa, los distintos fenómenos de deterioro que actúan sobre los componentes de un bien inmueble y su interacción	CB3 CB4 CG3 CG4 CE11 CE12 CT1 CT2

Contidos

Tema	
1. Materiais usados no patrimonio (I)	1.1. Clasificación dos materiais empregados no patrimonio 1.2 Pétreos naturais: Tipos. Técnicas de extracción. Herramientas de trabajo, procedimientos y técnicas (talla, labra, etc). 1.3 Pétreos artificiales: Técnicas de elaboración, extracción o fabricación. Herramientas de trabajo, metodologías y aplicaciones
2. Materiales usados en el patrimonio (II)	2.1 Madera: Tipos. Cortes y ensamblajes. Herramientas de trabajo y técnicas (talla, labra, etc). 2.2. Metales: Técnicas de extracción, metalurgia. Tipos. Herramientas y métodos de trabajo. Aplicaciones
3. Agentes de alteración y mecanismos de deterioro de los materiales usados en el patrimonio.	3.1. Clasificación y estudio de los principales agentes que causan el deterioro 3.2 Mecanismos//procesos de deterioro (cambios físicos, químicos, mecánicos, producidos en los materiales debidos a la acción de ciertos agentes).
4. Formas de alteración: clasificación y diagnosis	4.1 Estudio, identificación y morfología de las alteraciones: Tipo de daño generado sobre los diferentes materiales. 4.2 Definición de los principales tipos de lesiones

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	5	0	5
Estudo de casos	0	5	5
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	60	60
Resolución de problemas	0	4	4
Seminario	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	La docencia presencial se desenvolverá de maneira sincrónica remota, utilizando a plataforma docente. Durante estas sesións, de un total de cinco horas de duración, se presentará a materia, se impartirán os contidos ofertados y se plantearán os traballos propostos.
Estudo de casos	Durante a docencia virtual se planteará a discusión y resolución de casos reais y/o simulados sobre identificación de materiais y diagnosis, que podrán ser discutidos mediante participación en foros, tutorados de maneira personal o grupal y enviados para su corrección a través de la plataforma docente. Aplicación de los conocimientos a situacións concretas con el propósito de adquirir habilidades procedimentales.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización de actividades que permiten la cooperación entre varias materias y plantean a los alumnos problemas abertos, a partir de un conxunto de cuestións planteadas por el profesor
Resolución de problemas	Actividad en la que se formulan problemas y/o exercicios relacionados con la materia. El alumno debe aplicar los conocimientos adquiridos a situacións determinadas con el propósito de adquirir habilidades procedimentales

Seminario Se utilizará el foro de discusión de la plataforma docente para resolver dudas grupales y discutir los casos prácticos para la resolución personal de los casos formulados y del trabajo transversal

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Sen descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Sen descrición
Resolución de problemas	Sen descrición

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Estudo de casos	Los casos prácticos, reales o simulados, planteados en la plataforma se deberán resolver mediante trabajo autónomo con atención personalizada y entregar en la plataforma en las fechas indicadas Reconocer los diferentes materiales que componen una determinada obra, sus propiedades y la susceptibilidad de los mismos al deterioro. Reconocer las tecnologías empleadas. Reconocer los agentes de alteración de los materiales y de las superficies, así como los procesos que provocan las diferentes formas de alteración. Mostrar habilidad para interpretar a partir de la observación directa, los distintos fenómenos de deterioro que actúan en los *componentes del bien y su interacción	20	CB2 CB3	CG1 CG4	CE11 CE12	CT2
Aprendizaxe baseado en proxectos	Se propone la realización de un trabajo de carácter transversal dentro del Módulo 3, proponiendo actuaciones sobre un bien inmueble previamente seleccionado. Esta propuesta se evaluará mediante la entrega de un trabajo escrito. Los resultados del aprendizaje evaluados son: adquisición de habilidades para la interpretación, a partir de datos analíticos y de observación, de los distintos fenómenos de deterioro que actúan en los componentes del bien inmueble y su interacción	50	CB2 CB3	CG1 CG3 CG4	CE11 CE12	CT1
Resolución de problemas	Se valora la participación activa mediante la resolución de ejercicios de autoevaluación planteados por el profesor y resueltos de forma autónoma por el alumnado Estas pruebas servirán para enseñarles a: - Reconocer los diferentes materiales que componen una obra y las tecnologías empleadas en la elaboración de la misma. - Conocer los agentes de deterioro de los materiales y de las superficies, así como los procesos que provocan las diferentes formas de alteración.	10		CG1	CE11 CE12	CT1 CT2
Seminario	Se valora la participación activa del alumnado durante las actividades presenciales (clases remotas) y la participación en los debates que se plantearán en los foros. El alumno deberá mostrar que es capaz de reconocer los diferentes materiales que componen un bien, sus propiedades y la susceptibilidad de los mismos al deterioro.	20	CB4	CG1	CE11 CE12	CT3

Outros comentarios sobre a Avaliación

No curso 2016/17, a materia so é matriculable sen docencia, polo que o alumnado terá so dereito a avaliación.

O alumnado, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira lévase a cabo durante o segundo cuadrimestre e a segunda convocatoria (convocatoria extraordinaria) leva a cabo entre Xuño e Xullo de 2017.

En ambas as convocatorias, os criterios de avaliación son os seguintes:

- Cuestionarios (20%)
- Caso práctico (30%)
- Traballo de Materia ou Transversal (50%)

A cualificación rexerese segundo os seguintes supostos:

- Cualificarase como non presentado ao alumnado que non realizase ningunha das actividades propostas.

- Cualificarase como "suspense" ao alumnado que non realizase a totalidade das actividades propostas.
- Cualificarase como "suspense" cando, presentadas o tres de actividades, a media de cualificación non alcance o 5.
- Para poder promediar a cualificación, cada unha das cualificacións parciais terá que superar a cualificación de 4,5 sobre 10

Para a segunda convocatoria habilitarase de novo o acceso á plataforma docente para a realización dos cuestionarios e caso práctico e traballo transversal. Deberán presentarse a esta convocatoria os alumnos e as alumnas que obtivesen as cualificacións de non "presentado"ou "suspense". No caso práctico exporase unha nova actividade. A cualificación final en segunda convocatoria rexerese polos mesmos criterios que a primeira convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

García de Miguel, JM, **Tratamiento y conservación de la piedra, el ladrillo y los morteros**, Madrid 2009,

Monjó Carrió, J, **Patología de cerramientos y acabados arquitectónicos**, Madrid 2010,

AAVV, **Procedimientos y técnicas constructivas del patrimonio**, Madrid 1999,

AAVV, **El estudio y la conservación de la cerámica decorada en arquitectura**, Roma 2002,

Mora, Phillipot, **Conservation of wall paintings**, 1984,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Tratamiento de Superficies/O02M143V01205

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas e Ensaíos para a Caracterización e a Diagnose en Obra/O02M143V01204

Tratamiento de Superficies/O02M143V01205

Outros comentarios

No curso 2016/17, a materia so é matriculable sen docencia, polo que o alumnado terá so dereito a avaliación. A documentación está dispoñible na plataforma docente Moodle e poderá haber titorías a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect).

Para poder ser avaliado/a de maneira adecuada, recoméndase acceder ao espazo docente moodle e consultar os criterios de avaliación dispoñibles no devandito espazo, así como os calendarios de entrega de todas as actividades para ambas as convocatorias.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas Analíticas de Caracterización e Diagnose**

Materia	Técnicas Analíticas de Caracterización e Diagnose			
Código	O02M143V01203			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Nesta materia, impártense os contidos teóricos e prácticos necesarios para que o alumno adquira a habilidade de realizar unha toma de mostras adecuada e a selección de métodos analíticos máis idónea co obxecto de caracterizar os materiais dun ben inmóbil e diagnosticar o seu estado de conservación.			
	No curso académico 2016-2017, ofértase esta materia sen dereito a docencia, unicamente con dereito a avaliación.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG4	Coñecer e aplicar os principios e metodoloxías da investigación como son a búsqueda bibliográfica, a toma de datos e a análise e interpretación dos mesmos e a presentación de conclusións, de forma clara, concisa e rigurosa.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un ben cultural en risco de alteración.
CE12	(CE4-M3) (CE3-M3) Ser capaz de identificar diversos factores de alteración dos bens culturais, tanto no que respecta aos materiais como á contorna e estruturas, así como ser capaz de identificar as manifestacións desta degradación.
CE13	(CE5-M3) (CE5-M3) Adquirir a capacidade de diagnosticar, sobre a base dun coñecemento científico, o estado de conservación do ben cultural.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento das técnicas cualitativas e cuantitativas de caracterización, non tanto en canto aos seus aspectos máis teóricos, se non en canto á súa especificidade, limitacións e información que ofrecen.	CB5 CG4 CT2 CT5
Adquirir a capacidade de integrar a información ofrecida por estas técnicas e de interpretar os seus resultados.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG4 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou pola incidencia na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización	CB2 CE1 CE2 CE12 CE13 CT1 CT5

Contidos	
Tema	
1. Presentación da materia e orientación de actividades	1.1. Presentación da materia 1.2 Orientación de actividades
2. Introducción á análise dos materiais usados no patrimonio	2.1.Toma de datos, mostraxe e deseño de experimentos. 2.2. Composición dos materiais que forman parte do patrimonio.
3. Técnicas de caracterización de materiais do patrimonio	3.1.Técnicas espectrométricas - Técnicas de análises de raios X - Técnicas de análise elemental IÁ - Técnicas de análise elemental de incandescencia - Técnicas de análises de radiación IR - Técnicas de análises de separación 3.2.Técnicas de microscopía - Microscopía óptica convencional e petrográfica - Microscopía óptica de fluorescencia e confocal - Microscopía electrónica de varrido e de transmisión - Microscopía interferométrica - Microscopía de forza atómica
4. Practicum	4.1. Estudo de casos reais 4.2. Aplicación dos contidos a un ben inmovible

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	0	5	5
Resolución de problemas de forma autónoma	0	4	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	60	60
Seminario	1	0	1
Actividades introdutorias	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Durante a docencia virtual exporase a discusión e resolución de casos reais e/ou simulados de caracterización de materiais e diagnóstico, que deberán ser discutidos mediante a participación en foros, tutelados de maneira persoal ou grupal e enviados para a súa corrección a través da plataforma docente.

Resolución de problemas de forma autónoma	Durante a docencia virtual formularase a discusión e resolución exercicios que permitan a aplicación dos coñecementos a situacións concretas co propósito de adquirir habilidades procedimentales.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe (ABP): os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto sobre unha temática concreta nun tempo determinado a partir dun conxunto de cuestións expostas polo profesor que o alumno debe resolver para desenvolver determinadas competencias previamente definidas.
Seminario	Utilizarase o foro de discusión da plataforma docente para resolver dúbidas grupales e discutir os casos prácticos para a resolución persoal dos casos formulados e do traballo transversal.
Actividades introductorias	A docencia presencial desenvolverase de maneira sincrónica remota, utilizando a plataforma docente, e corresponderá a actividades introductorias ás unidades temáticas, a impartición os contidos mínimos para poder abordar os proxectos e a orientación das actividades propostas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos horarios de tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitic).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas			
Estudo de casos	Os casos prácticos reais ou simulados expostos na plataforma deberanse resolver mediante traballo autónomo con atención personalizada e entregar na plataforma no calendario indicado. Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1. Adquirir a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar. 2. Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou pola incidencia na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización	20	CB1 CB2	CG4	CE1 CE2 CE12 CE13	CT1 CT2 CT3 CT5
Resolución de problemas de forma autónoma	Valórase a participación activa mediante a resolución de exercicios de autoevaluación expostos polo profesor e resoltos de forma autónoma polo alumnado. Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1. coñecemento das técnicas cualitativas e cuantitativas de caracterización 2. capacidade de integrar a información ofrecida por estas técnicas e de interpretar os resultados. 3. a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar.	10	CB2 CB3 CB4 CB5	CG4		CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Aprendizaxe baseado en proxectos	Propónse a realización dun traballo de carácter transversal dentro do Módulo 3, propondo actuacións sobre un ben inmovible previamente seleccionado. Esta proposta avaliarase mediante a entrega dun traballo escrito. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: 1. Adquirir a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar. 2. Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou pola incidencia na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización.	50	CB1 CB2	CG4	CE1 CE2 CE12 CE13	CT1 CT5

Seminario	Valórase a participación activa do alumnado durante as actividades presenciais (clases remotas) e a participación nos debates que se exporán nos foros. Os resultados a aprendizaxe avaliados son: 1. Adquirir a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar. 2. Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou pola incidencia na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización.	20	CB3	CE1	CT1
-----------	--	----	-----	-----	-----

Outros comentarios sobre a Avaliación

No curso académico 2016-2017, ofértase esta materia sen dereito a docencia, unicamente con dereito a avaliación.

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira leva a cabo durante o segundo cuatrimestre e a segunda convocatoria (convocatoria extraordinaria) leva a cabo entre Xuño e Xullo de 2017.

En ambas as convocatorias, os criterios de avaliación son os seguintes:

- Cuestionarios (20%)
- Caso práctico (30%)
- Traballo de Materia ou Transversal (50%)

A cualificación rexerese segundo os seguintes supostos:

- Cualificarase como "non presentado" ao alumnado que non realizase ningunha das actividades propostas.
- Cualificarase como "suspenso" ao alumnado que non realizase a totalidade das actividades propostas.
- Cualificarase como "suspenso" cando, presentadas o tres de actividades, a media de cualificación non alcance o 5.
- Para poder promediar a cualificación, cada unha das cualificacións parciais terá que superar a cualificación de 4,5 sobre 10.

Para a segunda convocatoria habilitarase de novo o acceso á plataforma docente para a realización dos cuestionarios e caso práctico e traballo transversal. Deberán presentarse a esta convocatoria os alumnos e as alumnas que obtivesen as cualificacións de non "presentado" ou "suspenso". No caso práctico exporase unha nova actividade. A cualificación final en segunda convocatoria rexerese polos mesmos criterios que a primeira convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas e Ensaio para a Caracterización e a Diagnose en Obra/O02M143V01204

Tecnoloxías e Formas de Alteración de Estructuras Inmóveis/O02M143V01201

Tecnoloxías e Formas de Alteración de Materiais e Superficies/O02M143V01202

Outros comentarios

No curso académico 2016-2017, esta materia ofértase sen dereito a docencia, unicamente con dereito a avaliación.

Para poder ser avaliado/a de maneira adecuada, recoméndase acceder ao espazo docente moodle e consultar os criterios de avaliación dispoñibles no devandito espazo, así como os calendarios de entrega de todas as actividades para ambas as convocatorias.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen

- * Metodoloxías docentes que se modifican

- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...

 - * Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...

 - * Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]

 - * Novas probas

 - * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas e Ensaíos para a Caracterización e a Diagnose en Obra**

Materia	Técnicas e Ensaíos para a Caracterización e a Diagnose en Obra			
Código	O02M143V01204			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Nesta materia descríbense as técnicas e ensaios que, de maneira non destrutiva, aplícanse in situ en bens patrimoniais inmobles co obxecto de caracterizar o estado de conservación dos materiais e estruturas e realizar un correcto diagnóstico. igualmente, descríbense os contidos básicos e procedementos dos estudos xeolóxico, geotécnico, hidrogeolóxico e microclimático para a súa aplicación ao campo da conservación do patrimonio.			
	No curso académico 2016-2017, ofértase esta materia sen dereito a docencia, unicamente con dereito a avaliación.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG4	Coñecer e aplicar os principios e metodoloxías da investigación como son a búsqueda bibliográfica, a toma de datos e a análise e interpretación dos mesmos e a presentación de conclusións, de forma clara, concisa e rigurosa.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un ben cultural en risco de alteración.
CE3	Adquirir a capacidade para redactar proxectos de intervención no Patrimonio cultural de acordo coa lexislación reguladora específica.
CE12	(CE4-M3) (CE3-M3) Ser capaz de identificar diversos factores de alteración dos bens culturais, tanto no que respecta aos materiais como á contorna e estruturas, así como ser capaz de identificar as manifestacións desta degradación.
CE13	(CE5-M3) (CE5-M3) Adquirir a capacidade de diagnosticar, sobre a base dun coñecemento científico, o estado de conservación do ben cultural.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.

CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecemento das técnicas cualitativas e cuantitativas de caracterización, non tanto en canto aos seus aspectos máis teóricos, se non en canto á súa especificidade, limitacións e información que ofrecen	CB5 CG4 CT2 CT5
Adquirir a capacidade de integrar a información ofrecida por estas técnicas e de interpretar os seus resultados	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG4 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou polo incidente na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización	CB2 CE1 CE2 CE3 CE12 CE13 CT1 CT5

Contidos

Tema	
UNIDADE DIDÁCTICA 1. PRESENTACIÓN DA MATERIA E ORIENTACIÓN DAS ACTIVIDADES	Presentación de la materia e orientación das actividades
UNIDADE DIDÁCTICA 2	Introdución á toma de datos e planificación do estudo do diagnóstico
UNIDADE DIDÁCTICA 3.	3.1. Caracterización do microclima 3.2. caracterización xeolóxica, hidroxolóxica e xeotécnica 3.3. Técnicas e ensaios para a caracterización e diagnóstico en obra de edificios.
UNIDADE DIDÁCTICA 4. *practicum	Estudo de casos reais e aplicación dos coñecementos a un ben inmovible

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	5	0	5
Resolución de problemas	0	4	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	60	60
Seminario	1	0	1
Estudo de casos	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	A docencia presencial desenvolverase de maneira sincrónica remota, utilizando a plataforma docente, e corresponderá a actividades introdutorias das unidades temáticas, á impartición dos contidos mínimos para poder abordar os proxectos e á orientación das actividades propostas.
Resolución de problemas	Durante a docencia virtual formularase a discusión e resolución exercicios que permitan a aplicación dos coñecementos a situacións concretas co propósito de adquirir habilidades procedimentales.

Aprendizaxe baseado en proxectos	Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe (ABP): os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto sobre unha temática concreta nun tempo determinado a partir dun conxunto de cuestións expostas polo profesor que o alumno debe resolver para desenvolver determinadas competencias previamente definidas.
Seminario	Utilizarase o foro de discusión da plataforma docente para resolver dúbidas grupales e discutir os casos prácticos para a resolución persoal dos casos formulados e do traballo transversal.
Estudo de casos	Durante a docencia virtual exporase a discusión e resolución de casos reais e/ou simulados de caracterización de materiais e diagnóstico, que deberán ser discutidos mediante a participación en foros, tutorados de maneira persoal ou grupal e enviados para a súa corrección a través da plataforma docente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos horarios de tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou de Faitic).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Resolución de problemas	Valórase a participación activa mediante a resolución de exercicios de autoevaluación expostos polo profesor e resoltos de forma autónoma polo alumnado. Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1) coñecemento das técnicas cualitativas e cuantitativas de caracterización 2) capacidade de integrar a información ofrecida por estas técnicas e de interpretar os resultados. 3) a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar.	10	CB2 CB3 CB4 CB5	CG4	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Aprendizaxe baseado en proxectos	Propónse a realización dun traballo de carácter transversal dentro do Módulo 3, propondo actuacións sobre un ben inmovible previamente seleccionado. Esta proposta avaliarase mediante a entrega dun traballo escrito. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: 1) Adquirir a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar. 2). Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou pola incidencia na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización.	50	CB1 CB2	CG4	CE1 CE2 CE12 CE13 CT1 CT5
Seminario	Valórase a participación activa do alumnado durante as actividades presenciais (clases remotas) e a participación nos debates que se exporán nos foros. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: 1) Adquirir a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar. 2). Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou pola incidencia na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización.	20	CB3	CE1	CT1

Estudo de casos	Os casos prácticos reais ou simulados expostos na plataforma deberanse resolver mediante traballo autónomo con atención personalizada e entregar na plataforma no calendario indicado.	20	CB2 CB3	CG4	CE1 CE2 CE12 CE13	CT1 CT2 CT3 CT5
	Avalíanse os seguintes resultados de aprendizaxe: 1. Adquirir a capacidade de decisión de realizar uns ou outras análises de caracterización de materiais en función da natureza e características dos diferentes materiais e dos axentes de alteración que nel están a actuar. 2. Adquirir a capacidade de identificar os compoñentes da contorna dun ben patrimonial que é necesario caracterizar xa sexa polo seu valor ou polo incidente na conservación, e coñecer que técnicas permiten a súa caracterización					

Outros comentarios sobre a Avaliación

No curso académico 2016-2017, ofértase esta materia sen dereito a docencia, unicamente con dereito a avaliación.

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira leva a cabo durante o segundo cuadrimestre e a segunda convocatoria (convocatoria extraordinaria) leva a cabo entre Xuño e Xullo de 2017.

En ambas as convocatorias, os criterios de avaliación son os seguintes:

Cuestionarios
(20%)

Caso
práctico (30%)

Traballo de Materia ou
Transversal (50%)

A cualificación rexerese segundo os seguintes supostos:

Cualificarase como non presentado ao alumnado que non realizase ningunha das actividades propostas.

Cualificarase como suspenso ao alumnado que non realizase a totalidade das actividades propostas.

Cualificarase como suspenso cando, presentadas as tres de actividades, a media de cualificación non alcance o 5.

Para poder *promediar a cualificación, cada unha das cualificacións parciais terá que superar a cualificación de 4,5 sobre 10.

Para a segunda convocatoria habilitarase de novo o acceso á plataforma docente para a realización dos cuestionarios e caso práctico e traballo transversal. Deberán presentarse a esta convocatoria os alumnos e as alumnas que obtivesen as cualificacións de non "presentado" ou "suspenso". No caso práctico exporase unha nova actividade. A cualificación final en segunda convocatoria rexerese polos mesmos criterios que a primeira convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas Analíticas de Caracterización e Diagnose/O02M143V01203

Tecnoloxías e Formas de Alteración de Estructuras Inmóveis/O02M143V01201

Outros comentarios

Para poder ser avaliado/a de maneira adecuada, recoméndase acceder ao espazo docente moodle e consultar os criterios de avaliación dispoñibles no devandito espazo, así como os calendarios de entrega de todas as actividades para ambas as convocatorias.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas pendentes que se manteñen
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas que se modifican
- [Proba anterior] => [Proba nova]

- * Novas probas

- * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Tratamento de Superficies				
Materia	Tratamento de Superficies			
Código	O02M143V01205			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Nesta materia coñeceranse os distintos tipos de tratamentos aplicables a diversos materiais dos bens culturais atendendo aos criterios vixentes de intervención.			

Competencias	
Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CG3	Adquirir a capacidade de levar á aplicación práctica da protección do ben cultural os coñecementos teóricos e os protocolos de documentación e caracterización.
CG4	Coñecer e aplicar os principios e metodoloxías da investigación como son a búsqueda bibliográfica, a toma de datos e a análise e interpretación dos mesmos e a presentación de conclusións, de forma clara, concisa e rigurosa.
CE9	(CE1-M3) Coñecer un número extenso de solucións técnicas de intervención, conservación e protección, adquirindo a capacidade para seleccionar a solución máis adecuada a cada caso.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Poder aplicar metodoloxías específicas de tratamento de superficies, en función dos principais materiais que constitúen os bens patrimoniais e o seu estado de conservación.	CB2 CG3 CG4 CE9 CT1 CT2
Coñecer as principais técnicas empregadas para a valoración da eficacia dos tratamentos de superficies dos bens patrimoniais.	CB2 CG1 CE9 CT1 CT2

Contidos	
Tema	
1. Limpeza mecánica de superficies dos bens culturais: clasificación, características, metodoloxía.	1.1 Limpeza manual e mecánica: tipos de métodos. 1.2. Proxección de abrasivos e auga: equipos de chorreado e tipos de áridos. 1.3 Emprego do láser: fundamentos e tipos.

2. Limpeza química e desalación de superficies dos bens culturais: clasificación, características e metodoloxía.	2.1 Emprego de disolventes. 2.2. Emprego de xeles, sales e resinas específicas 2.3 Desalación de superficies porosas. 2.4 Emprego de biocidas.
3. Consolidación, reintegración e protección de superficies dos bens culturais: criterios, produtos e procedementos.	3.1 Consolidación de materiais dos bens culturais. 3.2 Protección dos materiais dos bens culturais. 3.3 Reintegración dos materiais dos bens culturais.
4. Avaliación de tratamentos sobre superficies: eficacia de limpeza, consolidación e protección.	4.1. Métodos para avaliar os sistemas de limpeza de superficies. 4.2 Métodos para avaliar a eficacia de consolidantes. 4.3 Métodos para avaliar a protección ou hidrofugación de superficies.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	5	0	5
Estudo de casos	0	5	5
Resolución de problemas	0	4	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	60	60
Seminario	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	A docencia presencial desenvolverase de maneira sincrónica remota, utilizando a plataforma docente. Durante estas sesións, presentarase a materia, impartiranse os contidos ofertados e exporanse os traballos propostos.
Estudo de casos	Resolución de casos reais ou simulados, en que o alumnado terá que propor a metodoloxía de tratamento máis axeitada, en base ao exposto nas sesións previas. Os casos serán discutidos mediante a participación en foros, e serán tutorizados de xeito persoal ou grupal e enviados para a súa corrección a través da plataforma docente.
Resolución de problemas	Durante a docencia virtual plantexarase a discusión e resolución de exercicios que permitan a aplicación dos coñecementos a situacións concretas co propósito de adquirir habilidades procedementais.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ensino baseado en proxectos de aprendizaxe (ABP): os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto sobre unha temática concreta nun tempo determinado a partir dun conxunto de cuestións formuladas polo profesor que o alumno debe resolver para desenvolver determinadas competencias previamente definidas.
Seminario	Utilizarase o foro de discusión da plataforma docente para resolver dúbidas grupais e discutir os casos prácticos, co fin da resolución autónoma dos casos formulados e do traballo transversal.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Sen descrición
Resolución de problemas	Sen descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Sen descrición

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos	Os casos prácticos reais ou simulados propostos na plataforma deberán ser resoltos mediante traballo autónomo con atención persoalizada e ser entregados na plataforma no calendario indicado. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: ☐ Coñecer os diferentes métodos e materiais vixentes na limpeza, consolidación, protección e adhesión-reintegración das superficies dos bens patrimoniais. ☐ Poder aplicar metodoloxías específicas de tratamento de superficies, en función dos principais materiais que constitúen os bens patrimoniais e o seu estado de conservación. ☐ Coñecer as principais técnicas empregadas para a valoración da eficacia dos tratamentos de superficies dos bens patrimoniais.	20	CB2 CG1 CE9 CT1 CG3 CT2 CG4

Resolución de problemas	Avaliase a participación activa mediante a resolución de exercicios (tests de autoavaliación) formulados polo profesor e resoltos de forma autónoma polo alumnado. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: ☐ Coñecer os diferentes métodos e materiais vixentes na limpeza, consolidación, protección e adhesión-reintegración das superficies dos bens patrimoniais. ☐ Poder aplicar metodoloxías específicas de tratamento de superficies, en función dos principais materiais que constituen os bens patrimoniais e o seu estado de conservación. ☐ Coñecer as principais técnicas empregadas para a valoración da eficacia dos tratamentos de superficies dos bens patrimoniais.	10	CB2	CE9	CT2
Aprendizaxe baseado en proxectos	Propónse a realización dun traballo de carácter transversal dentro do Módulo 3, plantexando actuacións sobre un ben inmovible previamente seleccionado. Esta proposta avaliarase mediante a entrega dun traballo escrito. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: ☐ Coñecer os diferentes métodos e materiais vixentes na limpeza, consolidación, protección e adhesión-reintegración das superficies dos bens patrimoniais. ☐ Poder aplicar metodoloxías específicas de tratamento de superficies, en función dos principais materiais que constituen os bens patrimoniais e o seu estado de conservación. ☐ Coñecer as principais técnicas empregadas para a valoración da eficacia dos tratamentos de superficies dos bens patrimoniais.	50	CB2	CG1 CG3 CG4	CE9 CT1 CT2
Seminario	Valórase a participación activa do alumnado durante as actividades presenciais (clases remotas) e a participación nos debates que se formularán nos foros. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: ☐ Coñecer os diferentes métodos e materiais vixentes na limpeza, consolidación, protección e adhesión-reintegración das superficies dos bens patrimoniais. ☐ Poder aplicar metodoloxías específicas de tratamento de superficies, en función dos principais materiais que constituen os bens patrimoniais e o seu estado de conservación. ☐ Coñecer as principais técnicas empregadas para a valoración da eficacia dos tratamentos de superficies dos bens patrimoniais.	20	CB2	CE9	CT2

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira lévase a cabo durante o segundo cuatrimestre e a segunda convocatoria (convocatoria extraordinaria) leva a cabo entre Xuño e Xullo de 2017.

En ambas as convocatorias, os criterios de avaliación son os seguintes:

- Cuestionarios (20%)
- Caso práctico (30%)
- Traballo de Materia ou Transversal (50%)

A cualificación rexerese segundo os seguintes supostos:

- Cualificarase como non presentado ao alumnado que non realizase ningunha das actividades propostas.
- Cualificarase como suspense ao alumnado que non realizase a totalidade das actividades propostas.
- Cualificarase como suspense cando, presentadas o tres de actividades, a media de cualificación non alcance o 5.
- Para poder promediar a cualificación, cada unha das cualificacións parciais terá que superar a cualificación de 4,5 sobre 10.

Para a segunda convocatoria habilitarase de novo o acceso á plataforma docente para a realización dos cuestionarios e caso práctico e traballo transversal. Deberán presentarse a esta convocatoria os alumnos e as alumnas que obtivesen as cualificacións de non "presentado"ou "suspense". No caso práctico exporase unha nova actividade. A cualificación final en segunda convocatoria rexerese polos mesmos criterios que a primeira convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Recomendacións

Outros comentarios

A documentación está dispoñible na plataforma docente Moodle e poderá haber titorías a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect).

Para poder ser avaliado/a de maneira adecuada, recoméndase acceder ao espazo docente moodle e consultar os criterios de avaliación dispoñibles no devandito espazo, así como os calendarios de entrega de todas as actividades para ambas as convocatorias.

É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
 - * Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
 - * Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]
 - * Novas probas
 - * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Tratamento de Estruturas**

Materia	Tratamento de Estruturas			
Código	O02M143V01206			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Profesorado	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia impártense os contidos teóricos e prácticos precisos para que o alumno coñeza e aplique métodos de protección urxente de estruturas inmoebles, aprenda as bases de selección dos diferentes métodos de estabilización estrutural, deseñe procedementos de restauración, rehabilitación e construción, así como que estableza plans de mantemento e conservación preventiva, cumprindo criterios de accesibilidade universal.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG3	Adquirir a capacidade de levar á aplicación práctica da protección do ben cultural os coñecementos teóricos e os protocolos de documentación e caracterización.
CE9	(CE1-M3) Coñecer un número extenso de solucións técnicas de intervención, conservación e protección, adquirindo a capacidade para seleccionar a solución máis adecuada a cada caso.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Saber seleccionar métodos para a drenaxe de humidades en edificios, o tratamento de cubertas e de paramentos.	CB1 CB3 CE9 CT1 CT2
Coñecer os criterios de selección dos diferentes métodos de estabilización estrutural e os procedementos para poder aplicalos de maneira concreta aínda ben patrimonial determinado.	CB1 CB2 CB3 CG3 CE9 CT1 CT2

Aprender as bases de coñecemento necesarias para deseñar procedementos de restauración, rehabilitación e reconstrución.	CB2 CB3 CB4 CG3 CE9 CT2
Aprender a establecer plans de mantemento e conservación preventiva dos inmobles tratados.	CB1 CB3 CE9 CT1 CT2
Coñecer as solucións para que as intervencións anteriores cumpran criterios de accesibilidade universal.	CE9 CT4

Contidos

Tema	
1. Técnicas e criterios: introducción	1.1. Coñecemento 1.2. Reflexión 1.3. Intervención 1.4. Mantemento
2. Intervención Activa	2.1 Técnicas e criterios para a estabilización urxente de estruturas e outras medidas preventivas. 2.2 Técnicas para el tratamento de humidades, deseño de sistemas de drenaxe 2.3 Sistemas de cuberta: deseño, reparación e mantemento. 2.4 Técnicas e criterios para el tratamento de paramentos históricos e arqueolóxicos. 2.5 Técnicas para a estabilización estrutural e de cimentos de estruturas históricas.
3. Conservación Preventiva	3.1 Plan de conservación preventiva 3.2 Monitorización 3.3 Mantemento
4. Técnicas e criterios para a reconstrución e anastilosis	4. Técnicas e criterios para a reconstrución e anastilosis
5. Accesibilidade	5. Accesibilidade

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	5	0	5
Estudo de casos	0	5	5
Resolución de problemas	0	4	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	60	60
Seminario	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	A docencia presencial desenvolverase de maneira sincrónica remota, utilizando a plataforma docente, e corresponderá a actividades introdutorias a as unidades temáticas, á impartición os contidos mínimos para poder abordar os proxectos e á orientación das actividades propostas.
Estudo de casos	Durante a docencia virtual formularase a discusión e resolución de casos reais e/ou simulados de tratamento de estruturas, que deberán ser discutidos mediante a participación en foros, tutorados de maneira persoal ou grupal e enviados para a súa corrección a través da plataforma docente
Resolución de problemas	Durante a docencia virtual formularase a discusión e resolución exercicios que permitan a aplicación dos coñecementos a situacións concretas co propósito de adquirir habilidades procedimentales.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Ensinio baseado en proxectos de aprendizaxe (ABP): os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto sobre unha temática concreta nun tempo determinado a partir dun conxunto de cuestións expostas polo profesor que o alumno debe resolver para desenvolver determinadas competencias previamente definidas.
Seminario	Utilizarase o foro de discusión da plataforma docente para resolver dúbidas grupales e discutir os casos prácticos para a resolución persoal dos casos formulados e do traballo transversal

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Sen descrición
Resolución de problemas	Sen descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Sen descrición

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Estudo de casos	Os casos prácticos reais ou simulados formulados na plataforma deberanse resolver mediante traballo autónomo con atención personalizada e entregar na plataforma no calendario indicado. Os resultados da aprendizaxe avaliados son todos os da materia.	20	CB2 CB3	CE9	CT1 CT2
Resolución de problemas	Se valora a participación activa mediante a resolución de exercicios de autoavaliación expostos polo profesor e resoltos de forma autónoma polo alumnado. Os resultados da aprendizaxe avaliados son todos os da materia.	10	CB2 CB3		CT1
Aprendizaxe baseado en proxectos	Propónse a realización dun traballo de carácter transversal dentro do Módulo 3, propondo actuacións sobre un ben inmóbil previamente seleccionado. Esta proposta avaliarase mediante a entrega dun traballo escrito. Os resultados da aprendizaxe avaliados son todos os da materia.	50	CB2 CB3	CE9	CT1 CT2
Seminario	Valórase a participación activa do alumnado durante as actividades presenciais (clases remotas) e a participación nos debates que se exporán nos foros. Os resultados da aprendizaxe avaliados son todos os da materia.	20	CB2 CB3		CT1

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación. A primeira lévase a cabo durante o segundo cuatrimestre e a segunda convocatoria (convocatoria extraordinaria) leva a cabo entre Xuño e Xullo. En ambas as convocatorias, os criterios de avaliación son os seguintes:

- Cuestionarios (20%)
- Caso práctico (30%)
- Traballo de Materia ou Transversal (50%)

A cualificación rexerese segundo os seguintes supostos:

- Cualificarase como "non presentado" ao alumnado que non realizase ningunha das actividades propostas.
- Cualificarase como "suspenso" ao alumnado que non realizase a totalidade das actividades propostas.
- Cualificarase como "suspenso" cando, presentadas o tres de actividades, a media de cualificación non alcance o 5.
- Para poder promediar a cualificación, cada unha das cualificacións parciais terá que superar a cualificación de 4,5 sobre 10.

Para a segunda convocatoria habilitarase de novo o acceso á plataforma docente para a realización dos cuestionarios e caso práctico e traballo transversal. Deberán presentarse a esta convocatoria os alumnos e as alumnas que obtivesen as cualificacións de non "presentado" ou "suspenso". No caso práctico exporase unha nova actividade. A cualificación final en segunda convocatoria rexerese polos mesmos criterios que a primeira convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Tratamento de Superficies/O02M143V01205

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Técnicas Analíticas de Caracterización e Diagnose/O02M143V01203

Outros comentarios

A documentación está dispoñible na plataforma docente Moodle e poderá haber titorías a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect).

Para poder ser avaliado/a de maneira adecuada, recoméndase acceder ao espazo docente moodle e consultar os criterios de avaliación dispoñibles no devandito espazo, así como os calendarios de entrega de todas as actividades para ambas as convocatorias.

É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Caracterización e Documentación Histórico-Artística**

Materia	Caracterización e Documentación Histórico-Artística			
Código	O02M143V01207			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Profesorado	Pérez Rodríguez, Francisco Javier Vaquero Díaz, María Beatriz			
Correo-e	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia pretende dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para a consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben ou conxunto de bens e a realización de informes histórico-artísticos			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE14	(CE1-M4) Adquirir a capacidade de manexar ferramentas documentales e técnicas historiográficas para a caracterización de bens patrimoniales.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para a consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben ou conxunto de bens e a realización de informes histórico-artísticos	CB1 CB4 CG1 CE1 CE14 CT3

Contidos

Tema	
1. Tratamento de fontes e documentación histórica para a caracterización de bens culturais	1.1. Presentación do tema 1.2. As hipóteses de partida 1.3. As fontes de información
2. Búsqueda e recuperación de fontes bibliográficas e arquivísticas	2.1. Presentación do tema 2.2. O acceso ás fontes bibliográficas e arquivísticas 2.3. Instrumentos para a búsqueda e recuperación de fontes bibliográficas e arquivísticas
3. Edición de fontes documentais (bibliográficas e arquivísticas)	3.1. Presentación do tema 3.2. Citas de fontes bibliográficas 3.3. Edición e citas de fontes documentais de arquivo

4. Elaboración de informes

- 4.1. Presentación do tema
- 4.2. Identificación e definición do obxecto de estudo
- 4.3. A realización do esquema de traballo
- 4.4. O valeirado das fontes
- 4.5. Redacción do estudo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas	4	34	38
Estudo de casos	0	35	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesións introdutorias, realizadas a través de vídeoconferencia ou da sala virtual da plataforma E-meeting, para tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como presentar a materia: os seus contidos teóricos, materiais e recursos dispoñibles, resultados da aprendizaxe e probas de avaliación.
Seminario	Sesións nas que o alumnado dialogará co profesorado da materia para o asesoramento e desenvolvemento das actividades e do proceso da aprendizaxe.
Resolución de problemas	Tarefas de búsqueda de fontes bibliográficas, documentais e gráficas; normas de edición e citas bibliográficas; e elaboración dun esquema de traballo sobre o ben cultural elixido.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real coa finalidade de demostrar por parte do alumnado o dominio das ferramentas necesarias para a consulta e utilización de fontes documentais, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben cultural elixido polo/a estudante co fin de elaborar un informe histórico-artístico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	A atención personalizada consistirá na orientación sobre metodoloxía, redacción e presentación formal do traballo sobre o ben cultural elixido polo estudante. A atención farase mediante titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Resolución de problemas	A atención personalizada realizarase fundamentalmente a través do foro da materia e do correo electrónico para solventar as dúbidas sobre as búsquedas de fontes bibliográficas, documentais e gráficas, e a elaboración do esquema do estudo de caso. De ser necesario utilizaranse tamén titorías online, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas, mantendo interacción en tempo real mediante a través das titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Resolución de problemas	Para a avaliación das competencias e coñecementos adquiridos nos temas 2, 3 e 4, o alumnado realizará de forma autónoma seis exercicios concebidos como etapas previas para a elaboración do estudo de caso, que se entregarán no curso virtual creado na plataforma Moodle. Valorarase positivamente a participación activa e individual a través de medios telemáticos. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas relacionadas cun ben ou conxunto de bens e a realización de informes histórico-artísticos.	50	CB4 CG1 CE1 CE14
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real coa finalidade de que o alumnado demostre o dominio das ferramentas necesarias para a busca e consulta de fontes bibliográficas e documentais de arquivo, gráficas e fotográficas, relacionadas cun ben ou conxunto de bens culturais. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Saber buscar bibliografía e fontes arquivísticas precisas para a realización de traballos sobre bens culturais.	50	CB4 CG1 CE1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévese a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitárase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alía Miranda, F., **Fuentes de información para historiadores: obras de referencia y bibliográficas**, Trea, 1998

Servei de Biblioteques i Documentació, **Cómo elaborar e interpretar citas y referencias bibliográficas**, Universitat de Valencia, 2010

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase sempre de maneira telemática presencial, ben sexa síncrona ou asíncrona, utilizando a plataforma docente Moodle (FaiTic) e participando nas actividades docentes a través de multivideoconferencia (e-meeting, Campus Remoto). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas pendentes que se manteñen
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Territorios e Paisaxe Cultural**

Materia	Territorios e Paisaxe Cultural			
Código	O02M143V01208			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Carácter OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	López Díaz, María			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	marial@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo dotar ao alumnado de ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar ao patrimonio cultural no seu contexto territorial, e a construción do espazo como paisaxe cultural.			

Competencias

Código	
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CE15 (CE2-M4)	Desenvolver a capacidade para a aplicación de metodoloxías de análises territorial do Patrimonio segundo obxectivos de valoración e protección.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Dotar ao alumnado das ferramentas para identificar, analizar, comprender e interpretar o patrimonio cultural no seu contexto territorial	CG1 CE1 CT3
Dotar ao alumnado das ferramentas para analizar, comprender e interpretar a construción do espazo como paisaxe cultural	CB3 CE8 CE15

Contidos

Tema	
1. Organización histórica do territorio	1.1. Unidades de xestión do espazo tradicional: dos precedentes altomedievais á parroquia como célula básica 1.2. División territorial administrativa: política (provincia), fiscal (partido) e judicial (xurisdicións e cotos). A reforma constitucional 1.3. Organización territorial local: condados, terras e merindades; señoríos; axuntamentos versus parroquias (concellos de parroquia)
2. Territorio e paisaxe	2.1. Patrimonio rural (aldeas- parroquias e o seu legado cultural) / Patrimonio "semiurbano" (asociado a vilas litorais, fluviales e de interior) 2.2. Patrimonio eclesiástico (monasterios y casas rectorales) / Patrimonio laico (pazos)

3. Metodoloxía para a análise da paisaxe cultural	2.1. Identificación e caracterización 2.2. Interpretación e valoración
4. Estudo de caso	4.1. Presentación e pautas de realización 4.2. Algunhas propostas 4.3. Elaboración e redacción do traballo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Resolución de problemas	0	15	15
Estudo de casos	0	28	28
Traballo	1	30	31

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesións orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións, así como a presentar a materia: os contidos teóricos e materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e os criterios de avaliación. Farase a través da sala virtual da plataforma E-meeting.
Resolución de problemas	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia que o alumno debe resolver de maneira autónoma ou individual.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, que acredite o coñecemento e/ou manexo por parte do alumno dos conceptos teóricos, ferramentas de estudio y metodoloxía para a análise dun paisaxe cultural concreto, ben o conxunto de bens culturais, con fin de coñecer, revalorizar y protexer esos espazos e patrimonio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Asesoramento e seguimento personalizado do alumnado en todas as actividades orientadas á resolución de problemas, realización de traballos, proxectos e estudos de caso, así como das dúbidas que poidan xurdir no seu desenvolvemento. Para este asesoramento empregárase o correo electrónico e ferramentas de teleformación (plataforma Moodle e sala virtual da plataforma E-meeting).
Resolución de problemas	Asesoramento e seguimento personalizado do alumnado en todas as actividades orientadas á resolución de problemas, realización de traballos, proxectos e estudos de caso, así como das dúbidas que poidan xurdir no seu desenvolvemento. Para este asesoramento empregárase o correo electrónico e ferramentas de teleformación (plataforma Moodle e sala virtual da plataforma E-meeting).
Probas	Descrición
Traballo	Asesoramento e seguimento personalizado do alumnado en todas as actividades orientadas á resolución de problemas, realización de traballos, proxectos e estudos de caso, así como das dúbidas que poidan xurdir no seu desenvolvemento. Para este asesoramento empregárase o correo electrónico e ferramentas de teleformación (plataforma Moodle e sala virtual da plataforma E-meeting).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Estudo de casos	Presentar e subir á plataforma Factic, en data sinalada, unha memoria ou informe do estudo de caso feito. Valorarase o marco teórico, os contidos e estrutura do traballo, a metodoloxía, documentación e bibliografía empregadas, a presentación e análise crítica.	50	CE1 CE8 CE15	
Traballo	Presentar e subir á plataforma Factic, a partir dos materiais sinalados e en data indicada, un breve ensayo ou informe do traballo requerido para cada tema.	20	CG1	CT3
(*)	Participación activa do alumnado nos foros, debates e demais actividades relacionadas co proceso de aprendizaxe da materia.	30	CB3	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requeridas. No caso de que as semanas de docencia da materia

non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Garrigós Pico, E., **Organización territorial a fines del Antiguo Régimen**, en M. Artola Gallego: **La economía española al final del Antiguo Régimen, t. IV: Instituciones.**, Madrid,

VV.AA., **La parroquia en Galicia. Pasado, presente e futuro.**, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia,

Hespanha, A. M., **El espacio político**, en A. M. Hespanha: **La Gracia del Derecho. Economía de la cultura en la Edad Moderna.**, Madrid,

Saavedra Fernández, P., **Demarcacións, topónimos, papeis, memoria. Sobre a división e o control do territorio na Galicia moderna. Discurso lido o día 14 de setembro de 2013 no acto da súa recepción, polo ilustrísimo señor don**, A Coruña, Real Academia Galega,

Matarán Ruíz, A., **Propuesta metodológica para el análisis identitario del paisaje. Urban, NS05.**, pp. 49-62,

Prada Llorente, E.I.; Riesco Chueca, P.; Herrero Tejedor, T., **Paisaje e imagen: formas y herencias en la construcción cultural del territorio agrario. Estudios Geográficos, vol. LXXIV.**, pp. 557-583,

ICOMOS, **Sección de la UNESCO dedicada al patrimonio histórico y cultural. Recoge información sobre paisajes y elementos declarados Patrimonio de la Humanidad.**

UNISCAPE, **Red universitaria con el objetivo de estimular la cooperación científica en temas de formación e investigación entre las instituciones universitarias europeas interesadas en el Convenio Europeo del Pa,**

Vila Jato, M.ª D., **El pazo en Galicia**, en G. Ramallo Asensio (coord.): **Arquitectura señorial en el Norte de España.**, Oviedo, Universidad de Oviedo,

García Iglesias, J. M. & COAG, **Pazos de Galicia, 2 vols.**, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia,

Fernández Rodríguez, B., **Del espacio cerrado al público: reflexiones sobre los proyectos de puesta en valor de los monasterios gallegos en la última década del siglo XX**, en M.ª D. Barral Rivadulla et al. (coords.): **Congreso**, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, sección III, pp. 1136-1150,

Jiménez García, J., **La Rectoral, Casa Parroquial de As Nogais (Lugo)**, **Adaxe, 16.**, pp. 247-257,

CT Catastro, http://www.catastro.meh.es/eng/ct_catastro.asp,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévese a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia, Memoria, Identidade e Patrimonio Cultural**

Materia	Historia, Memoria, Identidade e Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01209			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Prada Rodríguez, Julio			
Profesorado	Prada Rodríguez, Julio Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Correo-e	jprada@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia e capacitar ao alumnado para a toma de decisión sobre a función que se asigna ao patrimonio cultural dende a perspectiva dos procesos de reprodución simbólica e cultural do pasado e dotalo das ferramentas precisas para a súa posta en valor e uso público.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CE16	(CE3-M4) Desenvolver a capacidade para a toma de decisións sobre a función que se asigna ao Patrimonio, a súa posta en valor e uso público, e para a elaboración de estratexias encamiñadas á súa recuperación.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
CT6	Coñecer e manexar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento na elaboración de proxectos de enxeñaría e no desenvolvemento de calquera dos aspectos do seu labor profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Capacitar ao alumnado para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.	CB1 CB3 CG1 CE16 CT6
Coñecer os procesos de reprodución simbólica e cultural do pasado.	CG1 CE8
Dotar ao alumnado de ferramentas para o manexo das fontes específicas.	CB2 CB4 CB5 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5

Contidos

Tema	
Introdución e conceptos básicos	Aproximación aos conceptos básicos. Os debates sobre a memoria, identidades e patrimonio.
Patrimonio Cultural, Mentalidades e Identidades Colectivas.	Procesos históricos de reprodución simbólica e cultural do pasado. Configuración das identidades colectivas.
Memoria e lugares da Memoria Colectiva	Concepto de memoria e relacións historia/memoria. Os lugares da memoria e a súa aplicación. Os usos públicos da memoria
Estudio de casos	A memoria oral. A patrimonialización dos espazos represivos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	14	14
Resolución de problemas	0	14	14
Foros de discusión	0	6	6
Traballo tutelado	0	35	35
Seminario	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición esquemática polo profesorado dos contidos da materia, bases teóricas e directrices sobre os traballos e exercicios a desenvolver polo alumnado.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real relacionado coa materia, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, diagnosticarlo e profundar en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos na realidade. Empregarase como complemento das clases teóricas para o autoaprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividades orientadas á formulación de problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nunha contorna virtual na que se debaten temas relacionados cos contidos da materia.
Traballo tutelado	Elaboración de documentos sobre a temática da materia de xeito individual ou en grupo ou preparación de investigacións, memorias, ensaios, etc.
Seminario	Comentario e análise dos principais contidos teóricos da materia con axuda de medios audiovisuais. O alumnado terá a posibilidade de asistir á devandita sesión en forma de videoconferencia

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	A atención personalizada consistirá na orientación e guía ao alumnado a través da plataforma de teledocencia Moodle e da aula e-meeting para facilitarlle a toma de decisións sobre a función asignada ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.
-----------	---

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas		
Estudo de casos	Avaliación dos resultados do Estudo de casos. Resultados da aprendizaxe avaliados: Capacitar ao alumnado para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.	20	CB1	CG1	CT6
Resolución de problemas	Avaliación das actividades realizadas. Resultados da aprendizaxe avaliados: Coñecer os procesos de reprodución simbólica e cultural do pasado. e capacitar ao alumnado para a toma de decisións sobre a función que se le asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.	20	CB1	CG1	CT6
Foros de discusión	Avaliación da participación activa do alumnado e das súas achegas ao foro de discusión da materia.	10			CE8
Traballo tutelado	Avaliación dos resultados do traballo tutelado. Resultados da aprendizaxe avaliados: Dotar ao alumnado de ferramentas para o manexo das fontes específicas.	50			

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévese a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- ALTED VIGIL, A. (coord.), **Entre el pasado y el presente. Historia y memoria**, UNE, 1986
- BERAMENDI, J. y BAZ, M. J., **Identidades y memoria imaginada**, Prensas Universitarias Valencianas, 2011
- CANAU, J., **Memoria e identidade**, Editorial Del Sol, 2008
- COLMEIRO, J. E., **Memoria histórica e identidade cultural. De la posguerra a la postmodernidad**, Anthropos Editorial, 2005
- FORCADELL, C. et alii (eds.), **Usos de la historia y políticas de la memoria**, Prensas Universitarias de Zaragoza., 2004
- GARCÍA CUETOS, Mª P., **El patrimonio cultural: conceptos básicos**, Prensas Universitarias de Zaragoza., 2011
- HALBAWCHS, M., **La Memoria colectiva**, Miño y Dávila Editores, 2011
- RACEDO, J. et al., **Patrimonio cultural e identidade: culturas populares, memoria social y educación**, Ediciones Cinco, 2004
- THOMPSON, Paul, **La voz del pasado. Historia Oral**, Edicions Alfons El Magnánim, Institutió Valenciana, 1998
- AGUILAR, P., **Políticas de la memoria y memoria de las políticas**, Alianza, 2008
- AROSTEGUI, J., **La Historia Vivida. Sobre la Historia del Presente**, Alianza, 2004
- CUESTA, J., **La Odisea de la Memoria. Historia de la Memoria en España**, Alianza, 2008
- GARCÍA MARCHANTE, J.S. y POYATO HOLGADO, Mª C., **La función social del patrimonio histórico: el turismo cultural**, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2002
- GODOY, C. (comp.), **Historiografía y memoria colectiva: tiempos y territorios**, Miño y Dávila Editores, 2002
- KOSELLECK, R., **Estratos de tiempo: estudios sobre la historia**, Editorial Paidós, 2011

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia desenvolverase sempre de maneira telemática presencial, ben sexa síncrona ou asíncrona, utilizando a plataforma docente Moodle (FaiTic) e participando nas actividades docentes a través de multivideoconferencia (e-meeting, Campus Remoto). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao comezo da materia,

consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao comezo da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen
Mantéñense todas as metodoloxías docentes

* Metodoloxías docentes que se modifican
Non se modifica ningunha metodoloxía docente

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
Mantéñense os mecanismos de atención ao alumnado.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
Non se modificarán os contidos.

* Outras modificacións
Non se realizarán outras modificacións.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Consérvanse as probas e porcentaxes de avaliación da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural				
Materia	Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01210			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Profesorado	Ayán Vila, Jorge Miguel Comendador Rey, Beatriz Pilar Vázquez Mato, Martín Xosé			
Correo-e	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio cultural. Su papel básico es dotar al alumno/a de los conocimientos teóricos y metodológicos básicos para esbozar y dirigir proyectos de musealización y diseñar campañas de promoción y difusión del mismo.			

Competencias

Código	
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CE17 (CE4-M4)	Adquirir a capacidade para a difusión e divulgación do coñecemento científico e a creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Entender os valores multifactoriais do patrimonio cultural e valoralo adecuadamente conforme a criterios de uso social.	CG1 CE1 CE8 CE17
Adquirir a habilidade para a difusión e divulgación de coñecemento científico e a creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	CB3 CE1 CT3

Contidos

Tema	
1. Introducción á difusión do PC	1.1 Introducción xeral á materia 1.2 Difusión directa e indirecta. Criterios xerais 1.3 Difusión e/ou socialización
2. Introducción á Interpretación Patrimonial	2.1 Principios, métodos e técnicas 2.2 Patrimonio: posibilidades interpretativas e oportunidades

3. Educación e socialización do Patrimonio. Oportunidades dunha proposta proactiva.	3.1 Educación e socialización 3.2 SocializAcción 3.2 Proxectos de socialización
--	---

4. Estudo de casos: experiencias e propostas	Estudo de casos: experiencias e propostas
--	---

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	2	0	2
Estudo de casos	0	14	14
Resolución de problemas	0	15	15
Estudo previo	0	10	10
Traballo tutelado	0	19	19
Exame de preguntas obxectivas	0	1	1
Traballo	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a asignatura: os contados teóricos e os materias dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e as probas de aviación.
Eventos científicos	Participación de poñentes para a presentación de casos e experiencias.
Seminario	Sesións que os alumnos/as manteñen co profesorado da materia para asesoramiento, desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, diagnosticalo e adentrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos á realidade.
Resolución de problemas	Resolución de problemas ou exercicios a partir do planteamiento de lecturas obrigatorias e dunha serie de cuestións orientativas planteadas polo profesor a través de medios telemáticos.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumno mediante a preparación de lecturas e actividades diversas.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve e presenta os resultados obtidos sobre o proceso de interpretación e novos modos de xestión patrimonial. O alumno/a debe realizar de forma autónoma unha parte da análise e participar nun entorno colaborativo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas.
Estudo de casos	A atención personalizada realizarase fundamentalmente a través do foro da materia. De ser necesario utilizaranse tamén titorías online, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Probas	Descrición
Traballo	A atención personalizada consistirá na orientación sobre metodoloxía, redacción e presentación formal dos traballos sobre o ben cultural elixido polo estudante. A atención farase mediante titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas, mantendo interacción en tempo real mediante a través das titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con distintas alternativas de resposta. Dotar ao alumnado dos coñecementos teóricos e metodolóxicos necesarios para esbozar e dirixir proxectos de musealización e diseñar campañas de promoción e difusión do mesmo.	20	CG1 CE8 CT3

Traballo	Traballos e proxectos orientados a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	50	CG1	CE8	CT3
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valorarase a participación activa nas distintas actividades por medios telemáticos de cara a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	30	CG1	CE8	CT3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requeridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal se habilitará de novo o acceso á plataforma docente. Se se aprobou a primeira convocatoria, xa non será posible presentarse para mellorar nota na segunda.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ballart, J., **Gestión del Patrimonio Cultural**, Ariel, 2008

Calaf, R., **Didáctica del Patrimonio: epistemología, metodología y estudio de casos**, Trea, 2008

Fontal Merillas, O (coord.), **La educación patrimonial: del patrimonio a las personas**, Trea, 2013

López Mechero-Bendicho, V.M., **Manual para la puesta en valor del patrimonio arqueológico al aire libre**, Trea, 2012

Rico, J.C., **Manual práctico de museología, museografía y técnicas expositivas**, Silex, 2012

Santacana, J., Serrat, N. (coords.), **Museografía Didáctica**, Ariel, 2005

Morales, J., **Guía práctica para la interpretación del patrimonio: el arte de acercar el legado natural y cultural al público visitante**, Junta de Andalucía, Consejería de Cultura, 2001

Bibliografía Complementaria

VVAA, **Arqueologías sociales, Arqueología en sociedad. Actas de las VII Jornadas de Jóvenes en Investigación Arqueológica**, Revista Arkeogazte, Anexo 1, 2015

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación patrimonial e innovación social/O02M143V03215

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación patrimonial e innovación social/O02M143V03215

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

Coa finalidade de complementar a actividade docente, aportaranse diversos recursos (materiais audiovisuais, documentos, enlaces, etc) a través da plataforma de teledocencia.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o

profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Diseño de Exposicións e Modelos Expositivos**

Materia	Deseño de Exposicións e Modelos Expositivos			
Código	O02M143V01211			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Domínguez López, Ángel			
Profesorado	Domínguez López, Ángel Vilas Meis, Diana			
Correo-e	adominguez@uvigo.es			
Web	http://https://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo introducir ao alumnado na planificación de exposicións de contido patrimonial, atendendo ao punto de vista conceptual da creación de mensaxes, e ao punto de vista material dos espazos e condicionantes que interveñen no seu deseño.			

Competencias

Código	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE3	Adquirir a capacidade para redactar proxectos de intervención no Patrimonio cultural de acordo coa lexislación reguladora específica.
CE4	Adquirir a capacidade para catalogar o Patrimonio cultural inmovible, esbozando niveis de risco e podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CE16 (CE3-M4)	Desenvolver a capacidade para a toma de decisións sobre a función que se asigna ao Patrimonio, a súa posta en valor e uso público, e para a elaboración de estratexias encamiñadas á súa recuperación.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Adquirir a capacidade de planificar exposicións de contido patrimonial.	CB2 CB4 CE1 CE3 CT4
Introducir ao alumnado na planificación de exposicións de contido patrimonial, atendendo ao momento de vista conceptual da creación de mensaxes.	CB2 CG1 CE4 CE8
Introducir ao alumnado na planificación de exposicións de contido patrimonial, atendendo ao momento de vista material dos espazos e condicionantes que interveñen no seu deseño.	CB4 CG1 CE3 CE16

Contidos	
Tema	
1. INTRODUCCIÓN: MUSEOLOGÍA E MUSEOGRAFÍA	Criterios básicos de planificación no museo
2. COMISARIADO DE EXPOSICIÓN COMO FERRAMENTA DE INVESTIGACIÓN E CREACIÓN.	Comisariado de exposicións como ferramenta de investigación e creación
3. MODELOS EXPOSITIVOS.	Os museos son institucións permanentes que adquiren, conservan, investigan comunican e exhiben coleccións de obxectos de natureza diversa cos propósitos de estudo, educación e contemplación. O museo cambiou até facerse irrecoñecible. A conexión entre arte e vida reivindicada pola vangarda histórica ha ocorrido, pero en forma de industria cultural e estetización comercial para o consumo.
4. O MUSEO CONTEMPORÁNEO: ARQUITECTURA E ESPECTÁCULO.	Dos cambios experimentados polo museo contemporáneo a partir da inauguración do Centro Geroges Pompidou, no ano 1977, xurdirá un espazo híbrido que non perde de vista o espectáculo. Este non só está presente na programación ou nas actividades complementarias de infinidade de institucións, senón na súa propia arquitectura, a cal constitúe en moitos casos o seu principal reclamo.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	24	24
Resolución de problemas de forma autónoma	0	14	14
Traballo tutelado	0	30	30
Seminario	1	0	1
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión introdutoria encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar os contidos da materia, recursos dispoñibles e probas de avaliación.
Lección maxistral	Sesións para a exposición dos principais contidos teóricos da materia por parte do seu profesorado, coa axuda de medios audiovisuais, nas que os alumnos terán a posibilidade de asistir en forma de videoconferencia.
Estudo de casos	Análise de casos reais entre os propostos na materia que o alumnado realizará de forma autónoma. Manterase a comunicación entre profesorado e alumnado a través de videoconferencia ou da sala virtual da plataforma E-meeting.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas ou exercicios.
Traballo tutelado	Traballo autónomo do alumnado mediante a preparación dun proxecto de contido patrimonial.
Seminario	Sesións para a exposición básica dos contidos da materia, asesoramento para o desenvolvemento das actividades e do proceso de aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá unha relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver as dúbidas sobre os contidos da materia, a metodoloxía a utilizar para a realización dos exercicios e revisión das probas de avaliación. O seguimento realizarase a través da aula e-meeting e correo electrónico.
Estudo de casos	Seguimento personalizado do alumnado a través das titorías online, mediante os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma E-meeting e o correo electrónico.
Traballo tutelado	Seguimento personalizado do alumnado a través das titorías online, mediante os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma E-meeting e o correo electrónico.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas

Estudo de casos	Análise dun proxecto expositivo proposto pola profesora ou elaboración dalgũa pequena proba ou cuestionario a través de medios telemáticos. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: a capacidade de analizar os elementos e condicionantes que interveñen no seu deseño a partir dos contidos introducidos nas sesións teóricas da materia.	20	CB4	CG1	CE8
Traballo tutelado	Elaboración dun proxecto expositivo de temática libre. Avaliaranse os seguintes resultados de aprendizaxe: a adquisición da capacidade de deseñar exposicións de contido patrimonial, atendendo ao punto de vista conceptual da creación de mensaxes e ao punto de vista material dos espazos. Valorarase tamén a adecuación aos criterios de planificación museística explicados nas sesións teóricas.	60	CB4	CG1	CE8
Observación sistemática	Valorarase a presencialidade e participación activa do alumnado a través dos medios telemáticos (e-meeting, foros).	20	CB4	CG1	CE8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia, ao longo das semanas de docencia da materia mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CUENCA, J.M. y MARTÍN CÁCERES, M.J., **Manual para el desarrollo de proyectos educativos de museos**, Trea, 2014

RIVIÈRE, G. H., **La museología**, Akal, 1983

ROSELLÓ CEREZUELA, D., **Diseño y evaluación de proyectos culturales. De la idea a la acción**, 10ª. Edición actualizada, Ariel, 2017

SANTACANA MESTRE, J. y SERRAT, N. (Coords), **Museografía didáctica**, Ariel, 2005

Bibliografía Complementaria

ASENSIO, M., y E. ASENJO (eds.), **Lazos de luz azul: museos y tecnologías 1, 2 y 3.0**, UOC, 2011

BELCHER, M., **Organización y diseño de exposiciones: su relación con el museo**, Trea, 1994

CALAF, R., **Didáctica del patrimonio: epistemología, metodología y estudio de casos**, Trea, 2006

FERNÁNDEZ, L.A. y GARCÍA FERNANDEZ, I., **Diseño de exposiciones. Concepto, instalación y montaje**, Alianza, 2010

HERNÁNDEZ, F. X., y M. C. ROJO, **Museografía didáctica e interpretación de espacios arqueológicos**, Trea, 2012

IBÁÑEZ, A. (ed), **Museos, redes sociales y tecnología 2.0**, Universidad del País Vasco, 2011

MORALES, J., **Guía práctica para la interpretación del patrimonio: el arte de acercar el legado natural y cultural al público visitante**, Junta de Andalucía, 1998

PÉREZ SANTOS, E., **Estudio de visitantes en Museos: Metodología y aplicaciones**, Trea, 2000

SANTACANA, J. y C. MARTÍN (coords), **Manual de museología interactiva**, Trea, 2010

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está dispoñible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen

atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Patrimonio Arquitectónico, Territorio e Paisaxe Urbana**

Materia	Patrimonio Arquitectónico, Territorio e Paisaxe Urbana			
Código	O02M143V01212			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Domínguez López, Ángel			
Profesorado	Castro Fernandez, Belen Maria Domínguez López, Ángel			
Correo-e	adominguez@uvigo.es			
Web	http://http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia pretende dotar ao alumnado das ferramentas necesarias para a protección dos bens inmobles , partindo da propia evolución do concepto de Patrimonio nas distintas disposicións que o regularon, a súa necesidade de catalogación e a extensión da protección á contorna ou marco espacial dos monumentos. Por outra banda, tamén se aborda o estudo dos conxuntos históricos, os instrumentos de plan para a protección da cidade histórica e a súa posta en valor.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
CE4	Adquirir a capacidade para catalogar o Patrimonio cultural inmóble, esbozando niveis de risco e podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CE18	(CE5-M4) Coñecer e aplicar os procedementos e mecanismos para a valoración e protección do Patrimonio arquitectónico no seu contexto territorial e administrativo.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.
CT5	Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Coñecer a evolución na protección do Patrimonio Arquitectónico desde a súa consideración como bens illados á súa integración nun contexto territorial. Neste sentido aténdese tanto aos aspectos históricos, aos procedementos e mecanismos para a protección das contornas dos monumentos, como aos instrumentos e figuras para a súa tutela e conservación.	CB1 CB2 CB5 CG1 CE4 CE8 CE18 CT3 CT4 CT5
---	---

Contidos

Tema	
1. CONCEPTO E EVOLUCION DOS MONUMENTOS CONXUNTOS HISTORICOS NO MARCO NORMATIVO	e1.1. A valoración do patrimonio inmovible e a súa catalogación como instrumentos de protección. 1.2. Os camiños históricos como elementos vertebradores do territorio e o seu patrimonio.
2. PROTECCION DO PATRIMONIO ARQUITECTONICO E MONUMENTAL NA SÚA CONTEXTUALIZACION TERRITORIAL	2.1. O entorno dos monumentos
3. GRADOS OU CATEGORIAS DE PROTECCION DOS BENS INMOBLES	3.1. Bens de Interese Cultural. Bens Catalogados. Bens Inventariados.
4. O ORDENAMENTO NA DEFENSA DA CIDADE HISTORICA: PLANS DE URBANISMO E CATALOGOS URBANISTICOS	4.1. Planeamento urbanístico
5. HISTORIA E URBANISMO	5.1. Centros históricos e arquitectura contemporánea

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	4	0	4
Estudo de casos	0	23	23
Estudo previo	0	30	30
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	1	1
Observación sistemática	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión introdutoria encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar os contidos da materia, recursos dispoñibles e probas de avaliación.
Lección maxistral	Sesións para a exposición dos principais contidos teóricos da materia por parte do seu profesorado, coa axuda de medios audiovisuais, nas que os alumnos terán a posibilidade de asistir en forma de videoconferencia.
Estudo de casos	Análise de casos reais entre os propostos na materia que o alumno realizará de forma autónoma. Manterase a comunicación entre profesorado e alumnado a través de videoconferencia ou da sala virtual da plataforma E-meeting.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumno mediante a preparación de lecturas relacionadas coa materia.
Seminario	Sesións para a exposición básica dos contidos da materia, asesoramento para o desenvolvemento das actividades e do proceso de aprendizaxe, co apoio dos medios de teleformación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Ao longo do curso o profesorado manterá unha relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver as dúbidas sobre os contidos da materia, a metodoloxía a utilizar para a realización dos exercicios e revisión das probas de avaliación. O seguimento realizarase a través da aula e-meeting e correo electrónico.
Estudo de casos	Seguimento personalizado do alumnado a través das titorías online, mediante os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma E-meeting e o correo electrónico

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos Análise dun caso real entre os propostos na materia (Modalidad A ou B), coa finalidade de demostrar o dominio dos procedementos de catalogación e protección do patrimonio inmovible, así como da inserción da arquitectura contemporánea nos centros históricos. O resultado de aprendizaxe é: capacitar ao alumnado para o desenvolvemento de proxectos e traballos no ámbito patrimonial.	50	CG1 CE8
Resolución de problemas e/ou exercicios Proba tipo test (Cuestionario 1 e Cuestionario 2) sobre os contidos da materia para a avaliación das competencias adquiridas, que inclúe preguntas con distintas alternativas de resposta, utilizando as ferramentas de entrega nas datas programadas. Os resultados de aprendizaxe son: Coñecer a evolución na protección do Patrimonio Arquitectónico no seu contexto territorial e os procedementos e mecanismos necesarios para a súa protección	20	CG1 CE8
Observación sistemática Se avaliará positivamente a participación do alumnado a través dos medios telemáticos nas distintas actividades virtuais propostas no desenvolvemento da materia. Os resultados de aprendizaxe son: capacitar ao alumnado para a sensibilización crítica e comprensión dos valores do Patrimonio.	30	CG1 CE8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuatrimestre de docencia, ao longo das semanas de docencia da materia mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuatrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALONSO GARCÍA, Julián, **La protección jurídica del Camino de Santiago en el ámbito de la Comunidad Autónoma de Galicia**, 1ª ed., Escola Galega de Administración Pública, 2000

CASTILLO RUIZ, A., **El entorno de los Bienes Inmuebles de Interés Cultural: concepto, legislación y metodología para su delimitación, evolución histórica y situación actual**, 1ª ed., Universidad de Granada, 1997

CASTILLO RUIZ, J., et al., **Patrimonio histórico y desarrollo territorial**, 1ª ed., Universidad Internacional de Andalucía, 2009

CORRIENTE CÓRDOBA, José Antonio, **Protección jurídica del Camino de Santiago: normativa internacional e interna española**, 1ª ed., Ministerio de Educación y Cultura, 1998

FARIÑA TOJO, José, **La protección del patrimonio urbano: instrumentos normativos**, 1ª ed., Akal, 2000

LÓPEZ-YARTO ELIZALDE, Amelia (Coord.), **El Catálogo monumental de España (1900-1961)**, 1ª ed., Ministerio de Educación y Cultura, 2012

VILASECO, Xosé Ignacio et al., **Los planes especiales de protección de los conjuntos históricos de Galicia. Planteamientos teóricos y resultados reales**, 1ª ed., Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, 2005

Bibliografía Complementaria

BECERRA GARCIA, Juan Manuel, **El planeamiento como instrumento para la protección de los conjuntos históricos**, 2000

BENSUSAN MARTIN, Mª del Pilar, **La protección urbanística de los bienes inmuebles históricos**, 2ª ed., Comares, 2016

NÁRDIZ ORTIZ, Carlos, **El territorio y los caminos de Galicia. Planos históricos de la red viaria**, 1ª ed., Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puerto, 1992

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
 - * Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
...
 - * Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]
 - * Novas probas
 - * Información adicional
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas**

Materia	Prácticas			
Código	O02M143V01213			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS 6	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Correo-e	teijeiro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia permite o desenvolvemento da práctica profesional asociada ao plano de estudos nos seus diversos campos disciplinares. Con ela preténdese introducir ao alumando na dinámica das institucións e empresas vinculadas aos prefís profesionais do máster.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG3	Adquirir a capacidade de levar á aplicación práctica da protección do ben cultural os coñecementos teóricos e os protocolos de documentación e caracterización.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un ben cultural en risco de alteración.
CE3	Adquirir a capacidade para redactar proxectos de intervención no Patrimonio cultural de acordo coa lexislación reguladora específica.
CE4	Adquirir a capacidade para catalogar o Patrimonio cultural inmovible, esbozando niveis de risco e podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CE5	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao Patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.
CE6	Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CE7	Coñecer os fundamentos das técnicas non destructivas máis empregadas para a prospección superficial do subsolo do Patrimonio cultural inmovible e desenvolver aa capacidade de determinar a súa aplicabilidade a casos concretos.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

- CT5 Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
- CT6 Coñecer e manexar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento na elaboración de proxectos de enxeñaría e no desenvolvemento de calquera dos aspectos do seu labor profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Esta materia permite a integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades adquiridas no máster e a súa aplicación en actividades profesionais relacionadas co Patrimonio Cultural	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6

Contidos

Tema	
Actividades en institucións e empresas vinculadas aos coñecementos, capacidades e competencias adquiridas na titulación.	1.- Xestión do Patrimonio Cultural 2.- Documentación e representación do Patrimonio Cultural 3.- Especialización en documentación, avaliación, xestión e interpretación do Patrimonio Cultural

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	140	0	140
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Actividades presenciais desenvolvidas polo estudante nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante o cal realizará as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumnado contará con dous titores que levarán a cabo as tarefas de orientación e resolución de problemas durante o período de prácticas, ún deles na entidade na que se realicen as prácticas e outro, pertencente ao profesorado da titulación, de carácter académico.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Prácticum, Practicas externas e clínicas	Informe do titor académico que integra dous informes: o do titor da entidade que acolle as prácticas e o do estudante. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: A integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades adquiridas no máster e a súa aplicación e actividades profesionais relacionadas co Patrimonio Cultural.	60	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Memoria de prácticas externas ou prácticum do estudante de entrega remota. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: A integración operativa dos coñecementos, destrezas e capacidades adquiridas no máster e a súa aplicación e actividades profesionais relacionadas co Patrimonio Cultural.	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG3	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento da materia. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todo o alumnado debe estar dado de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

A bibliografía necesaria para a preparación e execución das tarefas e traballos de cada unha das prácticas externas será preparada e entregada ao alumnado polas persoas que as titoricen xunto co proxecto formativo específico da práctica.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

De ser necesario, procurarse a substitución das prácticas presenciais por actividades equivalentes non presenciais e, de non ser posible, apazaranse ata a recuperación da situación da actividade docente presencial habitual.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen
Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican
[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo Fin de Máster**

Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	O02M143V01214			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS 9	Carácter OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Correo-e	teijeiro@uvigo.es			
Web	http://http://cursos.faitic.uvigo.es/moodle2_1415/course/view.php?id=14			
Descrición xeral	O Traballo Fin de Máster permitirá aplicar e desenrolar de forma integrada os contidos formativos e as competencias asociadas ó Máster, mediante a realización e defensa por parte de cada estudante dun traballo tutelado.			

Competencias

Código	
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
CG4	Coñecer e aplicar os principios e metodoloxías da investigación como son a búsqueda bibliográfica, a toma de datos e a análise e interpretación dos mesmos e a presentación de conclusións, de forma clara, concisa e rigurosa.
CE1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
CE2	Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un ben cultural en risco de alteración.
CE3	Adquirir a capacidade para redactar proxectos de intervención no Patrimonio cultural de acordo coa lexislación reguladora específica.
CE4	Adquirir a capacidade para catalogar o Patrimonio cultural inmovible, esbozando niveis de risco e podendo establecer mecanismos de protección xurídica e preventiva.
CE5	Dominar e ser capaz de aplicar instrumental e procedementos de diversas técnicas cartográficas ao Patrimonio cultural inmovible para o seu control dimensional e a elaboración de documentación gráfica empregando ferramentas CAD.
CE6	Analizar, depurar e interpretar información xeográfica, así como o seu almacenamento en bases de datos, en función de requisitos técnicos para o inventario e documentación dun proxecto de intervención.
CE8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
CT1	Poder integrar as diversas informacións e datos aportados por diversos técnicos e ferramentas na redacción de conclusións de acción.
CT2	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolva a súa actividade.
CT3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.
CT4	Concebir a protección do Patrimonio cultural nun marco de desenvolvemento sostible.

- CT5 Adquirir coñecementos avanzados e demostrar, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo.
- CT6 Coñecer e manexar a lexislación aplicable ao sector, coñecer a contorna social e empresarial e saber relacionarse coa administración competente integrando este coñecemento na elaboración de proxectos de enxeñaría e no desenvolvemento de calquera dos aspectos do seu labor profesional.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
O Traballo de Fin de Máster permitirá aplicar e desenvolver de forma integrada os contidos formativos e as competencias asociadas ao máster, mediante a realización e defensa por parte de cada estudante dun traballo tutelado.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE8 CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6

Contidos

Tema
Elaboración, presentación e defensa dun traballo - dirixido no ámbito das disciplinas do máster.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	200	200
Presentación	1	0	1
Aprendizaxe baseado en proxectos	24	0	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Elaboración do TFM de acordo coas directrices do Máster.
Presentación	Exposición por parte do alumno ou alumna do traballo realizado.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Estabelecemento das bases metodolóxicas axeitadas de acordo coa natureza do TFM elixido polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	A titorización consistirá en supervisar e orientar o/a estudante na temática, metodoloxía, elaboración, presentación e calquera outro aspecto académico relativo ao traballo de fin de máster; así como facilitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a presentación e a defensa do mesmo. Estabelecemento polo titor das bases metodolóxicas axeitadas de acordo coa natureza do TFM elixido polo alumnado.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
------------	---------------	------------------------

Presentación	Avaliación da memoria do traballo fin de Máster. Redacción, estrutura, formato, obxectivos, metodoloxías, análise de resultados e conclusión. (80%)	100	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG4	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE8	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
	Avaliación da exposición e defensa do traballo fin de Máster. Claridade na exposición, uso acertado da linguaxe, estrutura da exposición, capacidade de síntese, respostas as cuestións formuladas polo tribunal. (20%)					
	Resultados da aprendizaxe: O Trabajo de Fin de Máster permitirá aplicar e desenrollar de forma integrada os contidos formativos e as competencias asociadas ao Máster, mediante a realización e defensa por parte de cada estudante dun traballo tutelado.					

Outros comentarios sobre a Avaliación

O traballo fin de máster só poderá ser defendido e avaliado cando se teña constancia de que o/a estudante superou todos os créditos necesarios para a obtención do título de máster, agás os correspondentes ao propio traballo fin de máster.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías docentes que se manteñen
- * Metodoloxías docentes que se modifican
- * Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)
- * Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
- ...

- * Probas pendentes que se manteñen
- Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]
- ...

- * Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional
